

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΑΡΙΘΜ. 12 -- Αύγουστος 1842. -- ΤΟΜ. Α΄.

ΠΕΡΙ ΠΟΛΥΤΙΜΩΝ ΛΙΘΩΝ.

[Συνέχεια από Ἀριθ. 11. Σελ. 334 καὶ τέλος.]

Ὁ Γρανάτης, τουργιστὶ Σεϊλάν. Ὁ πολυτιμὸς οὗτος λίθος ἔχει χρῶμα κόκκινον πολυεῖδές, καὶ σπανίως πράσινον, ἢ κίτρινον. Ἐνίοτε ὑπάρχει κοκκωτός, καὶ ἐνίοτε κρυσταλλωτός, καὶ ἔχει μεγέθη διάφορα ὥστε εὐρίσκεται ἰσομεγέθης μὲ κόκκον σινάπεως, καὶ ἄλλοτε ἔχων δακτύλων τινῶν μέγεθος. Ἀπαντᾷται δὲ ἐνσπαρμένως ἐντὸς τοῦ ὄφειτου, τοῦ λεπιδωτοῦ κοκκολίθου, τῆς στιλπναργίλου, καὶ τῆς σχισταργίλου, ἢ καὶ εἰς τὰ ὀριζόντια τοῦ αμμολίθου στρώματα σισσωρευμένως, καὶ προσέτι μοναδικὸς εἰς τοὺς ποτάμους, ὡς ψῆφος. Ἡ σκληρότης αὐτοῦ ὑπερβαίνει ὀλίγον τὴν τοῦ κρυσταλλου. Ἐνίοτε ὑπάρχει διαφανής, καὶ ἄλλοτε ἀδιαφανής, ὅστις περιέχει καὶ πλείοτερα μόρια σιδήρου. Οἱ διαφανεῖς εἶναι κριώτεροι, μάλιστα ὅταν ἔχῃσι τὸ χρῶμα τοῦ ἄνθους τῆς ροδιᾶς ὅθεν ὠνομάσθη καὶ ὁ λίθος διότι τὸ ρόδιον, λέγεται λατινιστὶ γρανάτα.

Οἱ γρανάται εὐρίσκονται εἰς τοὺς πλείστους τῆς Ευρώπης τόπους, καὶ ἐτι ἐπὶ τὴν Ἀσίαν. Οἱ κάλλιστοι ὅμως εὐρίσκονται κατὰ τὴν Βοημίαν, ὅθεν διαδίδονται εἰς τὴν λοιπὴν Εὐρώπην. Οἱ μεγαλήτεροι γρανάται γίνονται δακτυλίδια, οἱ δὲ μικρότεροι ἀκονίζονται εἰς μύλους, καὶ ἔπειτα τρυπῶνται, τοὺς ὀπούς κρημάσει περὶ τὸν λαιμὸν αἱ γυναῖκες ὡς μαργαριτάρια.

Ὁ Πρασίτης ὄφιος ἔχει χρῶμα ὀμαρὸν πρῶ-

σου, καὶ ὑφὴν λεπιδοτήν, καὶ εὐρίσκεται ἐπὶ τὴν Σαζωνίαν καὶ Βοημίαν. Ἐπειδὴ ἐντὸς τοῦ νεροῦ γίνεται τὸ χρῶμα αὐτοῦ ἀμαυρότερον, διὰ τοῦτο οἱ πωληταὶ ἀποστέουσιν αὐτὸν εἰς τόπον ὑγρὸν, καὶ οὕτω τὸν πωλοῦσιν ἀκριβώτερον.— Ὁ Χρυσόπρασος (Σερσιεῖ τουρκιστί) εἶναι εἶδος τοῦ αὐτοῦ λίθου, καὶ ἔχει χρῶμα φωτεινότερον, μεταπίπτον ὀλίγον εἰς τὸ κίτρινον, ἢ αἰθόν. Εὐρίσκεται οὗτος ἐπὶ τὴν Σιλησίον, καὶ κατασκευάζονται ἐξ αὐτοῦ κεφάλια ῥάβδων, ἐνώτια, καὶ ἄλλα τοιαῦτα.

Τὸ Περουζιον (περουζεῖ τουρκιστί, ὅθεν καὶ οἱ ἡμέτεροι περουζεῖς λέγουσιν.) Ἡ ὑφὴ τοῦ λίθου τούτου εἶναι λιπιδιοειδής, καὶ τὸ χρῶμα γαλιανοπράσινον, τὸ ὁποῖον ἐξαλείφεται διὰ τοῦ πυρός. Εὐρίσκεται δὲ κατὰ τὰ ὑψηλὰ βουνὰ τοῦ Χορασάν, ἰσομεγέθης τὸ πολὺ μὲ καρδίον· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅμως εἰς μικρότερα κομμάτια. Πρὸς τούτοις γίνεται καὶ ἔντεχνον περοῦζιον ἐκ τοῦ ὀδόντος τοῦ ἐλέφαντος ὅθεν τινὲς ὑπέλαβον τὸ ἀληθὲς περοῦζιον ὡς ἀπολίθωμα ἐκεφαντίνου ὀδόντος, ἀλλ' ἠπατήθησαν.

Τὸ Λαζούριον (ἢ λέξις εἶναι Περσικὴ, καὶ σημαίνει γαλανόν). Οὗτος ὁ πολύτιμος λίθος ἔχει χρῶμα γαλανὸν ὠραῖον, καὶ ἐνίοτε ἐμπεριέχει κηλίδας χρυσοῦ χρέους, αἱ ὁποῖαι παρίστανουσιν αὐτὸν λαμπρότερον· ἐκλαμβάνονται ὅμως ὡς ἐλάττωμα. Πατρίς αὐτοῦ εἶναι ἡ Περσία, ἡ Βουχάρα, καὶ ἡ Κίνα· πρὸ καιροῦ ὅμως τινὲς εὐρέθη καὶ κατὰ τὴν Σιβηρίαν. Τὸ χρῶμα αὐτοῦ δὲν εξαλείφεται ὑπὸ τοῦ πυρός. Εἶναι ἀδιαφανής, καὶ ἐνίοτε εὐμεγέθης. Ἐκ τῶν μικρῶν αὐτοῦ κομματίων κατασκευάζεται εἰς χρῆσιν τῶν ζωγράφων χρῶμά τι γαλανόν, ὠραιότατον καὶ πολύτιμον. Ἐκ δὲ τῶν μεγάλων κομματίων, τὰ ὁποῖα ἔχουσι βάρους τινῶν ὀκάδων, γίνονται παντοδαπὰ λεπτοεργήματα, οἷον ταμβακίραι, θῆκαι ὠρολογίων, λαβαὶ μαχαίρων κ. τ. λ. Εἰς τὸ παρά τὴν Πετρούπολιν βασιλικὸν παλάτι Τσάρσκοι—Σελλὸ εἶναι ἐπεστρωμένοι τοῦχοι τινῶν θαλάμων μὲ ἤλε-

κτρον, μεταξὺ τοῦ ὁποῖου εἶναι προσηρμοσμένα εὐφυῶς καὶ κομμάτια λαζούριου.— Ὁ Ἀρμένιος Λίθος εἶναι εὐτελεῖς λαζούριον, τὸ ὁποῖον οὔτε στιλβώνεται, οὔτε σπινθοβαλεῖ διὰ τοῦ χάλυβος, καὶ ἐντὸς τοῦ πυρός χάνει τὸ χρῶμά του. Ταῦτο εὐρίσκεται καὶ εἰς ἄλλους τόπους, καὶ κατασκευάζεται ὡσαύτως καὶ ἐξ αὐτοῦ χρῶμα γαλανόν· ἀλλὰ δὲν εἶναι διαρκές.

Ὁ Τουρμαλίνος. Οὗτος ὁ λίθος ἀνάγεται εἰς τὸ γένος τοῦ πυρίτου. Τὸ χρῶμα αὐτοῦ εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αἰθόν, πράσινον, ἢ μελανόν. Οἱ αἰθοὶ εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον διαφανεῖς· οἱ δὲ μελανοὶ ἀδιαφανεῖς. Ὑπάρχουσι κοινῶς ὡς στυλοὶ τρίγωνοι, ἢ ἐννεάγωνοι, ἔχοντες πολλαίς καὶ γραμμῆς κατὰ τὸ μῆκος. Τὸ μῆκος τῶν μεγάλων ὑπερβαίνει ὀλίγον τὸν ἓνα δάκτυλον· τὸ δὲ πλάτος εἶναι ἐνὸς δακτύλου καὶ ἡ παχύτης 3/4 τοῦ δακτύλου.

Ὁ λίθος αὐτὸς θερμαινόμενος κατὰ τὸ δέον, καὶ μάλιστα εἰς βραστὸν νερόν, ἠλεκτρίζεται καθ' ὑπερβολήν· ὡσαύτως ἠλεκτρίζεται καὶ ψυχραίνόμενος, ἀλλὰ μετρίωτερον. Ἡ ἠλεκτρικὴ δύναμις προσγίνεται εἰς δύο σημεῖα, ἐκ διαμέτρου ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὡς πόλοι, καὶ κεῖνται κατ' εὐθεῖαν ἀντικρῦ τοῦ κέντρου τοῦ λίθου, καθ' ὃ μέρος ἀπευθύνονται αἱ λεπίδες, ἢ αἱ γραμμαὶ αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀδιαφανές. Ὅταν διαθερμαίνηται ὁ λίθος, τὸ μὲν ἐν ἄκρον αὐτοῦ γίνεται καταφατικόν, ἦτοι ἀποκτᾷ δύναμιν ἐκυστικὴν· τὸ δὲ ἄλλο ἀποφατικόν, ἦτοι ἀποκτᾷ δύναμιν ὠθιστικὴν. Διὰ τοῦτο ὅταν ἰεθῆ εἰς στάκτην θερμὴν, καὶ διαθερμανθῆ κατὰ τὸ δέον· τὸ μὲν ἐν ἄκρον αὐτοῦ ἔλκει τὴν στάκτην, τὸ δὲ ἄλλο ἀπωθεῖ αὐτήν. Ἐὰν δὲ θερμοῖνται τὸ ἐν ἄκρον αὐτοῦ, τὸ δὲ ἕτερον ψυχραίνηται ἐν ταύτῃ, τότε καὶ τὰ δύο ἄκρα ἀποκτᾷ τὴν αὐτὴν ἠλεκτρικὴν δύναμιν. Ἐὰν δὲ μόνον τὸ ἐν ἄκρον πάθῃ μεταβολὴν τῆς κράσεως· τότε μόνον τοῦτο ἀποκτᾷ δύναμιν ἠλεκτρικὴν. Ὅταν τρίβηται τὸ ἐν ἄκρον αὐτοῦ, ἢ καὶ τὰ δύο ὁμοῦ, ἀποκτᾷ καταφατικὸν ἠλεκτρισμόν. Ἐὰν, ἐν ὃ δια-

θερμαίνεται, ἢ ψυχραίνεται ὁ λίθος, ἐγγιχθῆ ὑπὸ ἄλλου σώματος· τότε ἀντιστρέφεται ἡ ἠλεκτρικὴ αὐτοῦ δύναμις· ἐπὶ παραδείγματος ἐὰν θερμαινῆται εἰς τὴν χεῖρα τότε τὸ εἰς τὸν ἐλεύθερον ἀέρα καταφατικὸν αὐτοῦ ἄκρον γίνεται ἀποφατικόν· τὸ δὲ ἀποφατικὸν γίνεται καταφατικόν. Ἐὰν ὁ λίθος διαιρεθῆ εἰς μέρη τινὰ σώζουσι καὶ ταῦτα τὴν αὐτὴν ἠλεκτρικὴν ιδιότητα, κατὰ τὸν τρόπον τοῦ ἀκεραίου. Δύο ἠλεκτρισμένοι τουρμαλίνοι συναυξάνονται, καὶ συγκολλῶνται κατὰ τὰ ἐναντία ἄκρα. Ἐὰν δὲ ἐκπυρωθῆ ὁ τουρμαλίμος, καὶ βαπτισθῆ οὕτως εἰς τὸ νερὸν· τότε διαρρήγνυται, καὶ χάνει τὴν ἠλεκτρικὴν ιδιότητα.

Ὁ Τουρμαλίμος ἐφέρθη πρῶτον ἀπὸ τῆς Κεϋλόνης· ἔπειτα ὁμοῦ ἀνεκαλύφθη καὶ εἰς τόπους ἄλλους. Οἱ αἰθεροὶ εὐρίσκονται ἐπὶ τὴν Κεϋλόνην καὶ τὴν Ἰσπανίαν· οἱ πράσινοι ἐπὶ τὴν Βρασιλίαν, καὶ οἱ μελανοὶ κατὰ τὴν Τυρόλην, καὶ τὴν Ἰρηνλανδίαν. Αὐτοὶ πρὸς τοῦτοις ἀκονίζομενοι καὶ στιβωνόμενοι, γίνονται καὶ δακτυλίδια.

Ὁ Λαβραδόριος Λίθος. Οὗτος ἀνάγεται εἰς τὸ τοῦ πεδιοσπάθου γένος, διότι ἡ ὑφή αὐτοῦ εἶναι λεπιδωοειδής· ἔχει ὁμοῦ φύσιν τοῦ πυρίτου, ἐπειδὴ σπινδοβολεῖ διὰ τοῦ χάλυβος. Τὸ χρῶμα αὐτοῦ εἶναι λευκόφαιον, καὶ ἀποστίλβει γαλανόν, πράσινον, κίτρινον, κόκκινον καὶ ἰσθες· ὥστε φαίνεται, ὡς ἱρις. Αὐτὸς εὐρέθη πρῶτον κατὰ τὰ παραθαλάσσια τῆς Ἀμερικανῆς χερσονήσου Λαβραδόρος· ἀλλ' ἔπειτα ἀνεκαλύφθη καὶ εἰς τόπους ἄλλους, οἷον κατὰ τὴν Ἰταλίαν, παρὰ τὴν Πετρούπολιν, καὶ ἐπὶ τόπους τινὰς τῆς Γερμανίας.

Ὁ Βονόνιος Λίθος. Οὗτος εὐρίσκεται ἐπὶ τὰ γυφίνα βουνὰ τῆς Ἰταλίας, καὶ μάλιστα παρὰ τὴν Βονονίαν καὶ σπανίως κατὰ τὴν Ἑλβετίαν. Εἶναι δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἰσομεγέθης καὶ ὁμοίοςχημος μὲ σῦκον ξηρὸν, καὶ ἔχει χρῶμα λευκόφαιον, ἢ ὑποκίτρινον. Λεπτὸς ὢν ὑπάρχει ἡμιδιαφανῆς καὶ ἀκτινωτός. Τὰ στοιχειώδη αὐτοῦ μέρη εἶναι γῆ βαρεῖα, καὶ μεταλλικὸν ὀξειδιον· πολλάκις ὁμοῦ περιέχει τίτανον καὶ γαίας ἄλλας, καὶ ἐνί-

ρτε μόρια σιδήρου. Ἐχει ἰδίωμα νὰ ῥοφᾷ τὸ φῶς, καθὼς καὶ ἄλλοι τινες λίθοι· ἔθεν ἐὰν τεθῆ ὀλο λεπτὰ εἰς τὸ ἡλιακόν, ἢ ἡμερινόν φῶς, καὶ ἔπειτα μετακομισθῆ εἰς σκοτεινὸν θάλαμον, φέγγει τέσσαρα λεπτά. Ἐὰν δὲ ἀφεθῆ εἰς τὸν ἥλιον, ἢ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας 6 λεπτά· τότε φέγγει εἰς τὸ σκοτεινὸν μέρος 18 λεπτά. Εἰς τὸ λυκαυγές, ἢ τὸ σεληνιακόν φῶς ἀφινόμενος, δὲν ῥοφᾷ φῶς· κρατούμενος ὁμοῦ ἀντικρὺ τοῦ πυρός, ἢ τοῦ λύχνου, ῥοφᾷ ὀλίγον. Πάντες οἱ τοιοῦτοι λίθοι δὲν ἔχουσι τὸ αὐτὸ ἰδίωμα, καὶ μάλιστα οἱ περιεκτικοὶ σιδήρου, οἱ ὁποῖοι οὔτε ῥοφουσι φῶς, οὔτε φέγγουσιν εἰς σκοτεινὸν τόπον. Ὁ καθαρὸς Βονόνιος λίθος, ἀφ' οὗ τεθῆ εἰς τὸ φῶς, καὶ ἔπειτα τυλιχθῆ μὲ βαμβάκιον, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον, καὶ ἐγκλεισθῆ καλῶς εἰς στενὸν καὶ στερεὸν δοχεῖον, μὴ συγχωροῦν τὴν εἴσοδον εἰς τὸν ἀέρα, συντηρεῖ τὸ ῥορηθέν φῶς τινὰς ἐνιαυτούς. Τὸ φυσικὸν τοῦτο ἰδίωμα τοῦ Βονονίου λίθου αὐξάνεται καὶ ἐντέχνως.

Ὁ Ἀετίτης. Ὁ λίθος οὗτος ἔχει ἐνδοθεν κοίλωμα ἐν, ἢ πλείοτερα, τὰ ὁποῖα ἢ εἶναι κενὰ, ἢ γεμάτα μὲ σώματα ἄλλα, οἷον μὲ νερὸν, γῆν, ψηφίδιον κ. τ. Ὅταν τὰ ἐγκλειστα ταῦτα σώματα δὲν ἦναι κολλημένα ἐντὸς τοῦ κοιλώματος, καὶ σίεται διὰ τῆς χειρὸς ὁ αετίτης κινουῖται, καὶ ἀποτελοῦσι κρότον τινά, καθὼς τὰ ἐγκλεισθέντα καὶ κινούμενα σώματα ἐντὸς κυτίου. Εὐρίσκονται δὲ οἱ αετίται ἐπὶ τὰ βουνὰ, εἰς τὰ διαρρήγματα τῶν πετρῶν, ἐπὶ τὰς πεδιάδας κ. τ. καὶ ἔχουσι παντοδαπὴν μεγέθη καὶ σχήματα. Ὁ τρόπος τῆς γενέσεως αὐτῶν εἶναι ἀγνωστός· ἐξηγοῦνται ὁμοῦ ὡς παίγνια τῆς φύσεως. Αὐτοὶ πρὸς τοῦτοις γίνονται καὶ ὑπὸ τῆς τέχνης. Ἐκκαλεῖται ἦσαν γνωστοὶ οἱ αετίται, καὶ ἐμυθολόγουν οἱ ἀραθεῖς, ὅτι γενῶσιν αὐτοὺς οἱ αετοὶ, ὅτι κυρίως εὐρίσκονται εἰς τὰς φαλέας αὐτῶν, καὶ ὅτι ἔχουσι πολλὰς μυστηριώδεις ἐνεργείας ἔθεν ἐπώλουτο ἀκριβᾶ. Ἀλλὰ καὶ τὴν σήμερον τιμῶσιν αὐτοὺς οἱ δεισιδαίμονες, πιστεύοντες ὅτι οἱ ἐπιφέροντες αὐτοὺς ἀποφεύγουσι πολλοὺς κινδύνους τῆς ζωῆς.

ΑΙ ΚΑΛΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

ΓΑΥΠΤΙΚΗ Ἐρθρ. γ'.

Οἱ Ἑβραῖοι, κατοικοῦντες εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς Ἰταλίας, ἔκτισαν πλειοτέρας προόδους εἰς τὴν Γλυπτικήν. Μ' ὄλον ὅτι δὲ φαίνεται ὅτι ἡ τέχνη αὕτη δὲν εἰσῆχθη εἰς αὐτοὺς ἐκ τῆς Αἰγύπτου, ἢ μετὰ τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῶν Ἑλλήνων ὁμοῦ σχέσις αὐτῶν συντέθειεν ἀναμφιβόλως εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν τεχνῶν των. — Δυνάμεθα δὲ νὰ προσδιορίσωμεν εἰς πάντε ἐποχὰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑβραϊκῆς Γλυπτικῆς. Καὶ εἰς μὲν τὴν πρώτην ἐποχὴν ἦτον ὅλως διόλου ἀκαλλιέργητος, εἰς δὲ τὴν δευτέραν, τὰ ἔργα αὐτῆς ἦσαν κατὰ τὸ ἑλληνικο-Πελασγικὸν ὕφος, εἰς τὴν τρίτην, ἔφερε τύπον μυθολογικὸν κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους, εἰς τὴν τετάρτην, ἦτο μὲν ἀξιολογώτερον, ἀλλὰ μεμιγμένον ἀκόμη μετὰ τοῦ ἀρχαίου τῶν Ἑλλήνων ὕφους, καὶ εἰς τὴν πέμπτην, τελειότερον κατὰ τὰ ἀκριβέστερα τῶν Ἑλλήνων πρωτότυπα.

Λείψανα τῆς Γλυπτικῆς τῶν Ἑβραίων διεσώθησαν πάμπολλα, μ' ὄλον ὅτι ἡ ὁμοιότης αὐτῶν μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἀποκαθιστᾷ ὀσκόλον τὸ νὰ γνωρίσωμεν τὴν ἀληθῆ αὐτῶν ἀρχήν. Περικτὸς μεγάλου ἀριθμοῦ ἀγαλμάτων, ἐξ ὀρειγάλκου καὶ μαρμάρου κατεσκευασμένων, διασώζονται καὶ ἄλλα διάφορα ἔργα τῆς γλυπτικῆς ὅτινα θεωροῦνται ὡς λείψανα τῶν Ἑβραίων. Ὑπάρχουσι δ' ἀκόμη καὶ ἀγγεῖα ἀξιοσημείωτα διὰ τε τὸ κάλλος τοῦ σχήματός των, καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν ζωγραφίας, ὅτινα καλοῦνται μὲν Ἑβραϊκὰ καὶ Ἰσραηλικά, ἀλλὰ πιθανώτερον θεωροῦνται τὰ πλειότερα ὡς ἀρχαῖα ἑλληνικά, καὶ ὡς λείψανα τῶν περὶ τὴν Κύμην, Νεόπολιν καὶ Νόων ἑλληνικῶν ἀποικῶν.

Πολλοὶ σοφοὶ ἠγωνίσθησαν νὰ συλλέξωσι καὶ νὰ περιγράψωσι τὰ λείψανα τῆς Γλυπτικῆς τῶν Ἑβραίων, καὶ ἡ καλύτερα αὐτῶν συλλογὴ εἶναι ἡ τοῦ Ἀμικτῶνος, εὑρισκομένη τὰ νῦν μὲς τὸ ἐν Λονδῶν Βρετανικῶν Μουσείων. Ὁ δὲ Βιτζβούδ καὶ Γέντλεϋ ἔκτισαν ἀπομιμήσεις διαφόρων ἀγγείων.

— Τὸ ἀξιοσημειότερον ἐκ τῶν Ἑβραίων ἀγγείων εἶναι τὸ πρῶτον μὲν Βαββερὶν νεῖον λεγόμενον, ἀκολούθως δὲ Πορτ-

λάνδικον ἐκ τοῦ Ἀγγλοδοκίος τῆς Πορτλανδίας. Εἰρήθη δὲ τὸ ἀγγεῖον τοῦτο κατὰ τὴν δεκάτην ἔκτην ἑκατονταετηρίδα, ἐντὸς σαρκωφάγου τύπος μαρμάρου, εἰς τὸ λεγόμενον κοιμητικῶν monte dei graffio τὴν ἐκ τῆς Ρώμης εἰς Φρασκάτους ὁδόν. Εἶναι δὲ ἡμιδρανίος τις στάμνος, βαθὺς πλατῶν χρώματος, ἔχουσα μίαν δέκα δακτύλων ὕψος, καὶ διάμετρον ἕξ, εἰς τὸ πλατύτερον μέρος. Ἔχει δὲ καὶ δύο ἀξιολόγους λαβίδας. Εὑρίσκονται δὲ εἰς τὸ ἀγγεῖον τοῦτο διάφοροι καλλωπισμοὶ (ἐν οἷς καὶ τὰ ζώδια) εἰς ἀνάγλυφα, ἢ γλυπτικῆ τῶν ἰσοίων εἶναι ἀξιοσημειώτη, ὡς παραστάουσα τὰ σχήματα μετὰ μεγάλης κομψότητος, τελειότητος καὶ καλλιτεχνίας, ὡς τὰ ἔργα διὰ γραφίδος. Ἐπιτίθετο δὲ ὅτι τὸ ἀγγεῖον τοῦτο ἦτο κατεσκευασμένον ἐκ πορφυράνης, ἀλλὰ τὰ νῦν φαίνεται ὅτι εἶναι ἐξ ἔλεου.

Λείψανα τῆς Ἑβραϊκῆς Γλυπτικῆς εὑρέθησαν πάμπολλα καὶ εἰς τοὺς τάφους, καὶ πρὸ πάντων στάμνος ἐκ μαρμάρου ἢ ἐκ πηλοῦ ἐψημένου, περίπου δύο ποδῶν τὸ ὕψος, ἐμπεριέχουσα τὴν στάκτην τῶν σωμάτων μετὰ τὸν θάνατον. Προσέτι δὲ ἀνεκαλύφθησαν καὶ διάφορα ἀξιοπεριέργα ἀγγεῖα, ἐν οἷς διακρίνονται αἱ λεγόμεναι πατελλαι. Ἦσαν δὲ αὐταὶ πιθῆκαι ἐκ χαλκοῦ, μικρὸν τι ἐξέχοντα εἰς τὰ ἄκρα, καὶ μετὰ λαβίδος. Ἐσθον δ' αὐτῶν ἦσαν διάφορα ἀντικείμενα μυθολογικά, γεγκυμμένα μ' ἀπλοῦστατον τρόπον. Τίτις λέγουσι ὅτι μετεχειρίζοντο αὐτὰ εἰς τὰς θύσας, ἄλλοι δὲ, ὡς κατοπτρα.

Πολλὰ λείψανα ἀνεκαλύφθησαν ἐκ τῶν ὑπογείων τῆς Ἑβραϊκῆς πρὸ τῶν τελευταίων δέκα πέντε ἐτῶν. Ἐξ ἀνασκαφῆς τάφου τινός, οὐ μακρὰν τῆς μητροπόλεως τῶν Οὐόλκων κατὰ τὸ 1828, λαβόντες τίθει, ἀνεσκαφῶν διάφορα ἄλλα μέρη, ἐν οἷς εὑρέθησαν πολλὰ χρυσά, χαλκῆκα καὶ ἐλεφάντινα λείψανα τῆς Γλυπτικῆς. Ἐπὶ τὰς δύο χιλιῶδας ἐξωγραφισμένων ἀγγείων συνέχθησαν, ἐφ' ὧν διάφορα ἀντικείμενα ἦσαν γεγκυμμένα, ἀλλὰ μὲν φέροντα τὸ ὄνομα τοῦ κατασκευαστοῦ αὐτῶν ἢ τοῦ τεχνίτου, ἄλλα δὲ, ὀλοκλήρους περιόδους.

Καθὼς καὶ ὅλαι σχεδὸν αἱ ἄλλαι τέχναι, οὕτω καὶ ἡ Γλυπτικὴ ἔφθασεν εἰς τὸν ἕψιστον βαθμὸν τῆς τελειότητός της εἰς τὴν Ἑλλάδα. — Ἡ πρώτη ἰδέα τῆς ἀγαλματοποιίας ἀφίχθη εἰς αὐτὴν πιθανώτερον ἐκ τῶν Αἰγυπτίων ἢ ἐκ τῶν Φοινίκων, καὶ κατὰ τινὰ καὶ ἐκ τῶν δύο. Ἡ γνώμη δὲ ὅτι αἱ πρῶται αὐτῶν γνώσεις περὶ τῆς Γλυπτικῆς ἐδόθησαν εἰς τοὺς Ἑλληνας ἐκ τῶν Αἰγυπτίων, συμφωνεῖ ἀκριβῶς μὲ τὸν γενικὸν χαρακτήρα τῆς Μυθολογίας των, ἐξ ἧς ἔλαβον τὴν ἀρχὴν των αἱ τέχναι, καθὼς ἀκόμη καὶ μὲ τὸ ὕφος τῶν ἀρχαιοτέρων

ρων αὐτῶν ἔργων. Πότε ὁμοῦς ἡ τέχνη αὕτη διεδόθη εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἢ ποῖος ἦτον ὁ πρῶτος αὐτῆς τεχνίτης, δὲν δυνάμεθα νὰ προσδιορίσωμεν μετ' ἀκριβείας. Κοινῶς ὁ Δαίδαλος, ὅστις ἔζη τρεῖς γενεάς πρὸ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, διαφημίζεται ὡς βελτιώσας τὴν πλαστικὴν τέχνην παρὰ τοῖς Ἑλλησιν. (*) Ἀναμφιβόλως δ' ἐκαλλιεργεῖτο αὕτη πολὺ πρότερον τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, ἢ τουλάχιστον ἐπὶ τοῦ Ὀμήρου εἶχε προοδεύσειν ἀρκετὰ.

Τὴν ἱστορικὴν ἔποψιν τῆς προόδου καὶ τοῦ χαρακτήρος τῆς τέχνης ταύτης παρὰ τοῖς Ἑλλησι, καὶ τῶν κυριωτέρων αὐτῆς ἔργων καὶ τῶν τεχνιτῶν, δυνάμεθα νὰ προσδιορίσωμεν εἰς τέσσαρας ἐποχάς. Ἡ πρώτη ἐμπεριλαμβάνει τὸ ἀρχαιότερον τῆς Γλυπτικῆς ὕψος, μέχρι τοῦ Φειδίου ὅστις ἔζη περίπου τὸ 452 Π. Χ. Ἡ δευτέρα, τίθεται ἐκ τοῦ Φειδίου μέχρι Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, περίπου 340 Π. Χ., καὶ προσδιορίζεται ὡς ἐποχὴ τοῦ ὑψηλοτέρου ὕψους. Ἡ τρίτη, ἢ τοῦ ὠραιότερου ὕψους, καὶ ἡ καλλιτέρα ἐποχὴ, ἀρχίζουσα ἐκ τοῦ Πραξιτέλου, καὶ τελευτῶσα μέχρι τῆς συστάσεως τῆς αὐτοκρατορίας εἰς τὴν Ῥώμην. Ἡ τετάρτη ἐμπεριλαμβάνει τὰς προσπαθήσεις τῶν Ἑλ-

(*) Δαίδαλος ἦν τὸ μὲν γένος Ἀθηναῖος, εἰς τῶν Ἐρεχθιδῶν ὀνομαζόμενος, (ἦν γὰρ υἱὸς Μητίωνος, τοῦ Εὐπαλάμου, τοῦ Ἑρεχθίδος) φύσει δὲ πολὺ τοὺς ἄλλους ἀπάντας ἱεραίων, εἰς ἧσθε τὰ τε περὶ τὴν τεκτονικὴν τέχνην, καὶ τὴν τῶν ἀγαμάτων κατασκευὴν καὶ λιθουργίαν. Εὐρετῆς δὲ γινόμενος πλείων τῶν συνεργούντων εἰς τὴν τέχνην, κατασκευάζει ἔργα θαυμαζόμενα κατὰ πολλοὺς τόπους τῆς οἰκουμένης. Κατὰ δὲ τὴν τῶν ἀγαμάτων κατασκευὴν τοσοῦτον τῶν ἀνθρώπων ἀνδραγαθίαν διήμεκεν, ὡς τε τοὺς μεταγενεστέρους μεμολογῆσαι περὶ αὐτοῦ, διότι τὰ κατασκευαζόμενα τῶν ἀγαμάτων ὁμοιωτάτα τοῖς ἑμψυχοῖς ἑπάρχειν βλέπειν τε γὰρ αὐτὰ καὶ περιπατεῖν, καὶ καθέλευν τρεῖς τὴν τοῦ αἵμου ὄψματος διάθεσιν, ὡς τε δοκεῖν εἶναι τὸ κατασκευασθῆν ἑμψυχοῦ ζῶον. Πρῶτος δὲ ὁματώσας, καὶ διαβεβηκότα τὰ σκελὴ ποιήσας, ἐπεὶ δὲ τὴν δεξιὰν διατεταμένως ποῖων, εὐκότως ἐθαυμάζετο παρὰ τοῖς ἀνθρώποις. Οἱ γὰρ πρὸ τούτου τεχνεῖται κατασκευάζον τὰ ἀγάλματα τοῖς μὲν ὀμμασι μινεκότα, τὰς δὲ χεῖρας ἔχοντα καθεμένης καὶ ταῖς πτερυγαῖς κεκολλημένας.

[Διόδ. Σικελ.]

λήνων ὑπὲρ τοὺς Ῥωμαίους αὐτοκράτορας, καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἐποχὴ τῆς πτώσεως αὐτῆς. Ἡ διαίρεσις ὁμοῦς αὕτη τῶν ἐποχῶν τούτων δὲν εἶναι τοσοῦτον ἀκριβής.

Τὰ πρῶτα τῶν Ἑλλήνων ἔργα ἦσαν, ὡς καὶ τῶν ἄλλων ἔθνων, ἀτελέστατα, καὶ ἔλειπεν ἐξ αὐτῶν ἡ ἀρμονία καὶ ἀναλογία τοῦ σχεδιάσματος (Σελ 311). Ἀκόσμως δ' ἔγιναν ἀκριβέστερα μὲν κατὰ τὸ σχέδιον, ἀλλὰ διεφύλαττον ἀκόμη τὴν ἀτέλειάν των εἰς τὴν παράστασιν καὶ τὸ κάλλος. Ὅσον δὲ αἱ Ἑλληνικαὶ χεῖραι ἤξikan, προοιδεον καὶ αἱ τέχναι, καὶ μάλιστα ἡ Γλυπτική. Συνέτεινον δὲ πρὸ πάντων εἰς τὴν βελτιώσιν αὐτῆς τὰ διάφορα σχολεῖα τῆς Ζωγραφικῆς καὶ Γλυπτικῆς, ἅτινα συνεστήθησαν πρῶιμότατα εἰς τε τὴν Σικυῶνα, τὴν Κόρινθον καὶ τὴν Αἴγιναν, ἐξ ὧν ἀναφάνησαν καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα οἱ περιφημότεροι διδάσκαλοι τῆς Γλυπτικῆς. Οὐκ ὀλίγον δὲ συνεπέφερον εἰς τὴν πρόοδον τῆς τέχνης καὶ τὸ ὅτι οἱ Ἕλληνες μεταχειρίζοντο αὐτὴν κατὰ διαφόρους περιστάσεις. Διότι οὐ μόνον οἱ ναοὶ αὐτῶν ἐκοσμοῦντο μετ' ἀγαλμάτων καὶ ἄλλων παραστάσεων τῆς Μυθολογικῆς τῶν Ἱστορίας, ἀλλὰ καὶ οἱ δημόσιοι αὐτῶν τόποι καὶ αἱ ἀγυαί, οἱ ἰδιωτικοὶ οἶκοι, οἱ κῆποι, καὶ ἐν γένει τὰ μᾶλλον ἢ ἦπτον ἀξιολογώτερα τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς ἔργα. Ἀγάλματα δ' ἀνηγείροντο προσέτι καὶ πρὸς τιμὴν τῶν ἠρώων, τῶν φιλοσόφων, τῶν ποιητῶν καὶ τῶν νικητῶν, καὶ πολλῶν βασιλέων ἀκόμη. Ἡ ἐν Ἀθήναις καλουμένη Ποικίλη στοὰ χάριν τῶν ποικίλων αὐτῆς καλλωπισμῶν, εἶχε μέγα πλῆθος ἀγαλμάτων. Οὕτω δὲ ἡ ἀγαματοποιεῖα διατρέχουσα εὐρύχωρον στάδιον, ἠδυνήθη νὰ προοδεύῃ τάχιστα. Ὅθεν καὶ εἰς τὴν δευτέραν ἐποχὴν, ἦτοι ἀπὸ τοῦ Φειδίου μέχρι τοῦ Πραξιτέλου, ἢ τῶν χρόνων τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἡ Γλυπτικὴ ἔπειχε πολὺ ὑψηλότερον βαθμὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἢ μεταξὺ ὅλων τῶν ἄλλων ἔθνων. Τὸ κυριώτερον δὲ χαρακτηριστικὸν τῆς ἐποχῆς ταύτης ἦτο τὸ ὕψος, καὶ εἰς τὰ ἔργα αὐτῆς ἐφυλάσσετο μεγάλη κατὰ τὴν ἀναλογίαν

ἀκριβεία. Ὡς δὲ πρὸς τὴν θέσιν καὶ τὴν παράστασιν ἦσαν μᾶλλον μεγαλοπρεπῆ καὶ ἐκφραστικά παραδεικτικά καὶ εὐάρεστα εἰς τὴν ὄψιν. Ὁ Φειδιάς ἦεν ὁ πρῶτος καὶ περιφημότερος τεχνίτης τῆς ἐποχῆς ταύτης. Τὰ τῆς Ἀθηναῖς καὶ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἀγάλματά του ἦσαν τὰ ἀξιολογώτερα ὅλης τῆς ἀρχαιότητος. Παρεκτός δὲ τοῦ Φειδίου ἦσαν καὶ ἄλλοι περιφημοὶ ἀγαματοποιοὶ κατὰ τὴν δευτέραν ἐποχὴν.

Ἡ Γλυπτικὴ, καθὼς καὶ αἱ ἄλλαι Καλαὶ Τέχναι, ἐφθάσαν εἰς τὸν ὑψιστον βαθμὸν τῆς τελειότητος κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ ὀλίγον τι ἐπέκεινα. Εἰς τὴν ἐποχὴν δὲ ταύτην, ἣτις διακρίνεται πρὸ πάντων διὰ τὸ ὄρατον καὶ κομψὸν ὕψος τῆς, ἰδιαιτέρα χάρις συνηρόνετο μετὰ τῆς ἀκριβείας καὶ τῆς εὐγενοῦς παραστάσεως. Ὁ Πραξιτέλης, ὁ Λύσιππος, ὁ Χάρης καὶ ὁ Λάχης ἦσαν οἱ περιφημότεροι τῆς ἐποχῆς ταύτης γλύπται.

Ἡ Ἑλληνικὴ Γλυπτικὴ βαθμηδὸν ἐκλινεν ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ αὐτῆς βαθμοῦ, καὶ τελευταῖον κατήντησε καὶ εἰς τὴν πτώσιν τῆς. — Ἡ διαδοθεῖσα πολυτέλεια καὶ ἐπομένως ἡ διαφθορὰ τῶν ἡθῶν, ἡ ἄλλειψις τῆς αἰσθητικῆς κρίσεως, αἱ ἐσωτερικαὶ μεταβολαὶ τῆς πολιτικῆς κυβερνήσεως, καὶ τελευταῖον ὁ ζυγὸς τῶν Ῥωμαίων ἐπέφερον τὴν καταστροφὴν τῶν Τεχνῶν. Ὑπῆρχον μῦθον τοῦτο καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἀξιόλογοι τεχνῖται, ὡς ὁ Ἀρκεσίλαος, ὁ Πασιτέλης καὶ ὁ Κλομένης, καὶ αἱ πλαστικαὶ τέχναι ἐτιμῶντο εἰς τινὰς τῶν ἐν Ἀσίᾳ καὶ Σικελίᾳ πόλεων.

Μετὰ τὸν ζυγὸν τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς Ῥωμαίους, καὶ αἱ τέχναι αὐτῶν ἐπέρασαν εἰς ἐκείνους. Οἱ Ῥωμαῖοι μᾶλλον τοῦτο ἐτίμων μᾶλλον καὶ ἐπροστάτευον τὰς τέχνας, καὶ ἐπομένως οἱ Ἕλληνες τεχνῖται συρρέυσαντες εἰς τὴν Ῥώμην, ἐκόσμησαν τὴν πόλιν αὐτῶν μετὰ διάφορα τῆς Γλυπτικῆς ἔργα. Οὐκ ὀλίγα δ' ἐφέρθησαν εἰς αὐτὴν καὶ ἐκ τῶν αἰχμαλωτισθεῖσων πόλεων, ἥτοι τῶν Συρακουσῶν, τῆς Καπύης, τῆς Κορίν-

θου, τῆς Καρχηδόνας, καὶ ἐκ τῆς Ἑτρουρίας ἀκόμη καὶ τῆς Αἰγύπτου. Περὶ τὰ τέλη τῆς δευτέρας Ἑκατονταετηρίδος καὶ τὰ μέσα τῆς τρίτης ἡ τέχνη αὕτη κατεστράφη παντελῶς καὶ οὐδεὶς περὶ αὐτῆς ἐγγίνετο λόγος.

Λείψανα τῆς Γλυπτικῆς τῶν Ἑλλήνων διατηρήθησαν οὐκ ὀλίγα, ἢ ὀλόκληρα, ἢ τεθλασμένα κατὰ μέρος, ἐξ ὧν θέλομεν ἐκδέσθαι ἐνταῦθα τὰ οὐσιωδέστερα καὶ ἀξιολογώτερα.

Α'. ΑΓΑΛΜΑΤΑ.

1. Τὸ τοῦ Λαοκόωνος (*) κτλ. εἰς τὸ Βατικάνον τῆς Ῥώμης. Εἶναι μεγαλύτερον ἀνδρωπῖνον σχήματος, κατεσκευασμένον ἐκ λευκοῦ μαρμάρου, καὶ κατὰ τὸ ὕψος εἰς ἀτελείωτον. Συνίσταται δ' ἐκ τριῶν κυριωτέρων σχημάτων, πατρὸς δηλαδὴ καὶ τῶν δύο τοῦ υἱῶν, περὶ τοὺς ὁποίους εἶναι κολουριασμένοι δύο μεγάλοι ὄφεις. Εὐρέθη δὲ τοῦτο τὸ ἀγαλμα κατὰ τὸ 1509 εἰς τὰ ἑρείκια τῶν λουτρῶν τοῦ Τίτου, καὶ ἀνάγεται πιθανῶς εἰς τοὺς χρόνους τῶν πρώτων αὐτοκρατόρων. Ἡ μεγάλη ἀγωνία εἰς τὸ πρόσωπον καὶ τοὺς μῦνας ὀσῶν, καὶ μάλιστα τοῦ πατρὸς, ἢ προσπάθησις τοῦ ν' ἀποσυρῶσθαι, αἱ ἐξερχόμεναι ἐκ τοῦ στόματος τῶν τέκνων φωναί, καὶ τὰ ἀποτεινόμενα εἰς τὸν πατέρα των βλέμματα εἶναι ἀμίμητα εἰς τὸ ἀξιόλογον τοῦτο ἔργον. Οἱ Κριτικαὶ μῦθον τοῦτο διαφέρουσιν ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ τεχνίτου εἰς τὴν παύσασθαι τῆς ἀγωνίας τοῦ πατρὸς.

2. Τὸ τῆς Νιόβης καὶ τῶν δώδεκα τέκνων αὐτῆς †] Τὸ ἔργον τοῦτο ἔχει σημεῖα τοῦ ὑψηλοῦ ὕψους καὶ εἶναι ἴσως ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Σκόπα. Σύνκειται δὲ ἐκ δέκα πέντε σχημάτων, καὶ ἀνεκαλύφθη τὸ 1583. Εὐρίσκεται δὲ τὰ νῦν εἰς τὴν ἐν Φλωρεντίᾳ Συλλογὴν τοῦ Δουκῆ.

3. Ὁ Φαρνέσιος Γαῦρος ‡]. Σύνκειται ἐξ ἐπὶ ταύρου, καὶ δύο νέων μεγαλύτερων τοῦ ἀνδρωπῖνου σχήματος, Ζήδου καὶ Ἀμφίονος, καὶ τριῶν μικροτέρων σχημάτων, (ἐξ ὧν δύο ὑποτίθενται ὅτι εἶναι ἡ Διρκὴ καὶ Ἀντιόπη) περιστανομένον ἐπὶ τινος μεγάλου λίθου. Ὁ λίθος οὗτος καὶ τὰ σχήματα εἶναι 12 παρσίων ποδ. τὸ ὕψος, καὶ 9 1/2 τὸ πλάτος. Εὐρέθη δὲ τὸ ἀγαλμα τοῦτο περὶ τὰ μέσα τῆς δεκάτης ἑκτῆς ἑκατονταετηρίδος, εἰς τὰ λουτρά τοῦ Καρακάλλα, καὶ πρῶτον μὲν ἐκεῖτο εἰς τὸ ἐν Ῥώμῃ Φαρνεσιακὸν ἀνάκτορον, ἀκολούθως δ' ἐτέθη εἰς τὸ ἐν Νεαπόλει Βουρβωνικὸν Μουσεῖον. Πολλὰ αὐτοῦ μέρη εἶναι νεώτερα, καὶ ἐπομένως εἶναι ἑλλειπῆς κατὰ μέρος. Ὁ Πλίνιος ὀμιλεῖ περὶ

(*) Ὁρ. Μυθολογίαν εἰς Λεξικ. Δανιὴλ Μάγνητ. λεξ. Λαοκόων.

(†) Ὁρ. Λέξ. Νιόβη, αὐτόθ. — (‡) Ὁρ. Λέξ. Λύκος, αὐτόθ.

τως τουτουτο ἀγάλματος, καὶ ἴσως εἶναι αὐτὸ τοῦτο.

4. Ὁ ἐν Ῥώμῃ Ἀπολλων, ἐν ἑκ τῶν ἐπισημοτέρων ἀγαλμάτων, διὰ τὴν μεγάλην αὐτοῦ τελειότητα. Φαίνεται δὲ ὅτι παρμιτάνει τὸν Ἀπόλλωνα ἀμέσως ὅτε εἶχε βίβει τὸ βέλος του κατὰ τοῦ δράκοντος Πύθωνος, καὶ εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ μαρτυρεῖται ἡ εὐγενὴς ἔκφρασις τῆς χαρᾶς του. Εὐρέθῃ δὲ τὸ ἀγαλμα τοῦτο εἰς τὸ Ἄντιον κατὰ τὸ 1503, καί, ἀγορασθὲν παρὰ τοῦ τότε μὲν Καρδινάλιου, ἀπολούθως δὲ Πάπα Ἰουλίου Α'. ἐτέθη εἰς τὸ λεγόμενον Μπελβεδέρε, (μέρος τοῦ Βατικάνου] παρ' οὗ καὶ τὸ ὄνομα λαμβάνει πολλάκις.

5. Ἡ Ἀφροδίτη τῶν Μεδίκων. Τὸ ἀγαλμα τοῦτο εἶναι κατεσκευασμένον ἐκ λευκοτάτου μαρμάρου, καὶ ἔχει ὄψος ὑπὲρ τοὺς πέντε πόδας. Ἐπὶ τῆς βάσεως αὐτοῦ φαίνεται τὸ ὄνομα τοῦ Κλεομένηος ὡς γλύπτου, ἀλλ' ἡ ἐπιγραφή εἶναι νεώτερα. Ὁ σκοπὸς τοῦ τεχνίτου ἦτον ἢ νὰ παραστήσῃ τὴν Ἀφροδίτην ἐξερχομένην ἐκ τοῦ λουτροῦ, ἢ φαινομένην ἐνώπιον τοῦ Πάριδος εἰς τὴν μετὰ τῆς Ἡρας καὶ τῆς Ἀθηνᾶς ἔριν τῆς διὰ τὸ χρυσοῦν μῆλον. Παριστάνεται δ' ἀξέλογα εἰς τὸ ἀγαλμα τοῦτο ἡ παρθενικὴ αἰδώς. Διαφέρει δὲ ἀπὸ τὴν διαφιηρομένην Κνιδίαν Ἀφροδίτην τοῦ Πραξιτέλους, ἐξ ἧς μόνον ἀντίτυπα διασώζονται. Εὐξίσταται τὰ νῦν τὸ ἀγαλμα τοῦτο εἰς τὴν ἐν Φλωρεντίᾳ συλλογὴν τοῦ Μ. Δουκὸς.

6. Ὁ Φαρνέσιος Ἡρακλῆς, πρῶν μὲν εὐρισκόμενος εἰς τὸ ἐν Ῥώμῃ Φαρνέσιον Ἀνάκτορον, τὰ νῦν δὲ ἐν Νεαπόλει. Εἶναι δὲ κολοσσαϊκὸν ἀγαλμα σχεδὸν τριπλοῦν τοῦ ἀνθρωπίνου ἀναστήματος, καὶ ἐξ ὀρειοτάτου Παρίου μαρμάρου. Ἐπειδὴ δὲ οἱ πύεις ἄλειπον, ὁ Δελαπόρτιος κατεσκεύασε τοσοῦτον ἐπιτηδεῖος ἄλλους, ὥστε ἀπὸ εὐρέθειας ἀπολούθως οἱ πρῶτοι, ἐτέθησαν μόνον εἰς τὰ πλάγια τοῦ ἀγαλματος. Ὡς τεχνίτης αὐτοῦ ἐπιγράφεται ὁ Γλύκων, τὸν ὅπου ὁμοίως δὲν ἀναφέρουσιν οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς. Εἰς τὸ ἀγαλμα τοῦτο εἶναι ἀξιοθαύμαστος ἡ ζωηρότης καὶ μυσθὸς ἰσχύος τοῦ σώματος, ὅπερ ἀποδείκνυται ἐπὶ τοῦ βραχίου.

7. Τὸ λεγόμενον Τόρσο [*] εἰς τὸ ἐν Ῥώμῃ Βατικάνου. Σχόζηται δὲ μόνον ἐκ τοῦ σώματος ἡ τοῦ κορμοῦ, καὶ εἶναι κατεσκευασμένον ἐκ λευκοῦ μαρμάρου. Συμπεραίνεται δὲ ὅτι ἦτον ἀγαλμα τοῦ Ἡρακλέους, διὰ τε τὸ μέγεθος καὶ τὸ φαινόμενον τῆς μύθοδος ἰσχύος του. Ἐκλήθη δὲ Τόρσο τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου, διότι οὗτος πρὸ πάντων κατέγινεν εἰς τὴν σπουδὴν αὐτοῦ.

8. Ὁ Βοργέσιος ἄθλητής, πρῶν μὲν εἰς τὴν ἐν Ῥώμῃ ἔξεχθῃ Βαργέαν, τὰ νῦν δὲ ἐν τῷ Βασιλικῷ Μουσείῳ τῶν Παρισίων. Παριστάνεται δὲ εἰς αὐτὸ ἦρος τις ἢ ἀθλητής, ὑπερασπίζομενος ἑαυτὸν κατὰ τιος ἰσπείως. Ἡ ἐπιγραφή δέλε τεχνίτην αὐτοῦ Ἀγασίαν τινὰ Εφέσιον, ὅς τις, ἂν καὶ δὲν ἀναφέρηται ὑπὸ τῶν

(*) Δέξιος Ἰταλ. σημαίνουσα ἀγαλμα, ἀνευ κεφαλῆς, χειρῶν καὶ ποδῶν.

ἀρχαίων Συγγραφῶν, πρέπει νὰ ἠῆρξε καθ' ὃν χρόνον ἡ Γαλιτική ἦτον εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν τῆς τελειότητος.

9. Ὁ ἀποδύσων ἄθλητής, εἰς τὸ ἐν Ῥώμῃ Καπιτώλιον. Κεῖται δὲ οὗτος ἐπὶ τιος ἀπίδος, κρατομένης ἐκ τῆς δεξιᾶς του χειρὸς, μετὰ τιος ἄλυσον περὶ τὸν τράχηλον, καὶ φαίνεται ὅτι ἀγωνίζεται νὰ σηκωθῇ. Μέρη τινὰ τοῦ σχήματος τοῦτου εἶναι νεώτερα.

10. Ἀντίνοος, ὄραϊον ἀγαλμα εἰς τὸ ἐν Ῥώμῃ Βατικάνου. Θεωρεῖται ὡς παράστασις τοῦ Ἀντινοῦ, φίλου τοῦ Ἀδριανοῦ. Παρὰ τινων ὑποτίθεται ὅτι εἶναι ἀγαλμα τοῦ Μελεάγρου, ἡ ἄλλου τινὸς ἦρωος.

11. Ἡ Φαρνέσιος Ἰφιγένεια, πρῶν μὲν εἰς τὸ ἐν Ῥώμῃ Φαρνέσιον ἀνάκτορον, τὴ νῦν δὲ ἐν Νεαπόλει. Τὸ σῶμα δέον εἶναι ἀρχαῖον, τὸ δὲ λοιπὸν κατεσκευασθῆν παρὰ τοῦ Δελαπορτίου, διὸ καὶ δὲν εἶναι βέβαιον ὅτι κατ' ἀρχὰς ἡ Φλωρα διὰ τοῦ ἀγαλματος τοῦτου παρεστάμετο. Τινὲς ὑποθέτουσιν αὐτὸ ἀγαλμα Μούσης. Θαυμάζεται δὲ πρὸ πάντων εἰς αὐτὸ ἡ ἐνδυμασια του. Κατὰ τὸ μέγεθος ὁμοιάζει σχεδὸν τὸν Φαρνέσιον Ἡρακλῆν.

12. Μάξχος Ἀύρηλιος, ἀγαλμα ἰσπείως, ἐκ κεχρυσωμένου μετάλλου. Εἶναι μεγαλῆτερον τοῦ ἀνθρωπίνου ἀναστήματος. Διασώζει δὲ τὰ νῦν ὀλίγα ἔχη τοῦ χρυσοῦματος, κατὰ τὰ ἄλλα ὁμοίως διατηρεῖται καλῶς. Ὁ Μιχαὴλ Ἀγγέλος κατεσκεύασεν εἰς αὐτὸ ὄραϊον ὑποβάσιον. Θαυμάζεται δὲ πλεῖστον εἰς τὸ ἀγαλμα τοῦτο ὁ ἵππος, φαινόμενος ὅτι κινεῖται εἰς τὰ ἔμπροσθεν, καὶ φυλάττων γενικῶς ἀκριθῆ ἀναλογίαν.

13. Τὸ ἀγαλμα τῆς Παναλλᾶδος, εὐρέθεν τὸ 1797 πλησίον τῶν Βαλλέτρων, καὶ μετακομισθὲν εἰς Παρισίους, ἔνθα κεῖται εἰς τὸ Βασιλικὸν Μουσεῖον.

Τὸ εἰς Ἡρακλείαν εὐρέθεν ἀγαλμα τοῦ Ἀρσιτίδου ἀντικεῖν ἀναφερθῆ ἔνταυθα. Το ἀγαλμα τοῦτο παριστὰ τὸν φιλόσοφον ὡς ἔχοντα τὰς χεῖρας ἐντὸς τοῦ ἱματίου, καὶ φελάσσοντα τὴν συνήθη αὐτοῦ ἀξιοπρίπιαν.

B. ΠΡΟΤΟΜΑΙ. Ἐκ τῶν ἀξιολογωτέρων λειψάνων τῆς ἀρχαιότητος διασώζονται πολλὰ προτομαί, αἵτινες, παρεκτός τῆς καλλιτεχνίας καὶ τοῦ ἀναφανομένου καλλοῦ εἰς τὴν κατασκευὴν αὐτῶν, παρέχουσιν ἀκόμη καὶ μέγα ὄφελος καὶ ἡδονὴν ὡς διασώσασαι τὰ πρόσωπα τῶν περιφημοτέρων ἀνδρῶν τῆς ἀρχαιότητος. Πολλὰ ἐκ τῶν διασωζομένων μόνον τοῦτο δὲν εἶναι γήσσια, καὶ ὅχι ὅλα εἶναι νοθευμένα παρὰ νεωτέρων χειρῶν. Ἐκ τῶν περιφημοτέρων καὶ γνησιωτέρων εἶναι αἱ τοῦ Ὀμήρου, τοῦ Σωκράτους, τοῦ Πλάτωνος, Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, τοῦ Σηπτιάνου, τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, καὶ ἄλλων τινῶν. Ὁ μεγαλύτερος ἀριθμὸς τῶν προτομῶν εἶναι εἰς τὸ ἐν Ῥώμῃ Καπιτώλιον.

Γ. ΑΝΑΓΛΥΦΑ. Διασώζονται πλήθος άπειρον Αναγλύφων, ή ολοκληρών ή επί οικοδομῶν, στήλων, ασπίδων, τριπόδων, ταφῶν, βωμῶν, κτλ. Αγγεῖα καὶ ποτήρια, στήμνοι καὶ λυχνιοὶ εὐρισκόνται εἰς διαφόρους ἀρχαιοτήτων συλλογὰς.—Ἐξω τῶν ὕψων μας ἤδεικεν εἶδασι τὰ νὰ ἀριθμῶμεν καὶ τὰ ἀξιολογώτερα καὶ δὲ ἀναγλύφων κεκοσμημένα λείψανα, διὰ καὶ θέλομεν περιορισθῆν νὰ ἀναφέρωμεν μόνον τὰς ἐν Ἑλλάδι διασωζόμενας εἰστέ θρησκευτικὰς ἀψίδας ἢ τόξα, ἀνεγερθέντα παρὰ τινῶν ἐκ τῶν αυτοκρατορῶν, καὶ τὰς στήλας τοῦ Τραϊανοῦ καὶ Μάρκου Ἀντωνίου.

— Ἡ στήλη τοῦ Τραϊανοῦ ἀνεγέρθη εἰς τὴν ἐπινομὴν αὐτοῦ ἀγορᾶν ἢ τὸν φόρον. Τοῦ ὕψους αὐτῆς κατὰ τινὰς εἶναι 128 ποδῶν καὶ κατ' ἄλλους 144, ἡ δὲ διαμέτρος 12 μὲν κατὰ τὴν βάσιν, 10 δὲ κατὰ τὴν κορυφήν. Ἐπ' αὐτῆς δὲ παριστάνονται δι' ἀναγλύφων τὰ εἰς τὴν Δακίαν πρὸ πάντων ἀνδραγαθήματα τοῦ Τραϊανοῦ καὶ τοῦ στρατοῦ τούτου. Ἐπὶ δὲ τῆς κορυφῆς ἦτο κολοσσαϊκὸν τι ἄγαλμα τοῦ αυτοκράτορος μετὰ σκήπτρου εἰς τὴν ἄρστρον χεῖρα, καὶ εἰς τὴν δεξιάν μὲν κολῆν τινα χρυσὴν σφαιραν, ἐν ἣ λέγεται παρὰ τινῶν ὅτι ἐτέθησαν τὰ λείψανα του. Ἐπὶ ἄρστρον αὐτῆς καὶ κλίμαξ διὰ νὰ ἀναβαῖνωσιν εἰς τὴν κορυφήν, καὶ παρὰ δεξιά, διὰ νὰ εἰσέρχεται τὸ φῶς.— Ἡ στήλη τοῦ Ἀντωνίου, ἀνεγερθεῖσα παρὰ τῆς Συγκλήτου μετὰ τοῦ θανάτου του, λέγεται ὅτι εἶναι 176 ποδ. τοῦ ὕψους ἔχει δὲ καὶ αὕτη κλίμακα διὰ νὰ ἀναβαῖνωσιν εἰς τὴν κορυφήν, καὶ παρὰ δεξιά. Ταῖς ἐπ' αὐτῆς ἀνάγλυφα παριστᾶσι τὰς πολεμικὰς ἀνδραγαθίας τοῦ Μάρκου Ἀντωνίου κατὰ τῶν Γερμανῶν. Τὸ ἄγαλμα δ' αὐτοῦ ἔκειτο ἐπὶ τῆς κορυφῆς. Ὁ Πάπας Σίξτος Ε. ἔβαλεν εἰκόνας τῶν ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου ἐπὶ τῶν στήλων τούτων.

Ἡ ἀψὶς ἢ τὸ Τόξον τοῦ Τίτου ἀνεγέρθη πρὸς τιμὴν τῆς ἀλώσεως τῶν Ἱεροσολύμων παρ' αὐτοῦ. Παρεκτός τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἀναγλύφων, παριστάνονται καὶ πολλὰ τῶν λαφύρων τοῦ ναοῦ, ἦτοι τὰ θυμιατήρια, ἢ χρυσὴ λυχνία, ἢ τράπεζα τῆς προθέσεως, καὶ αἱ σάλπιγγες τοῦ Ἰαβηλαίου κτλ.— Ἡ ἀψὶς τοῦ Σεπτιμίου Σεβήρου ἀνεγέρθη εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς τρίτης ἑκατονητηρίδος. Κεῖται δὲ εἰς τὴν Ἰεράν λεγομένην Ὀδὸν, συνισταμένη ἐκ μεγάλου τινος τόξου εἰς τὸ κέντρον, καὶ δύο ἄλλων μικροτέρων περὶ τὰ πλάγια. Παριστάνεται δὲ ἐπ' αὐτῶν εἰς ἀνάγλυφα ἢ κατὰ τῶν Πάρθων νίκη τοῦ Σεβήρου, καὶ ἀνοδῶν κεινῶν ἄγαλματα ἰσπίτων.— Ἡ ἀψὶς τοῦ Κωνσταντίνου σύχκεται ἐκ τριῶν ἀψίδων, καὶ εἶναι τὸ καλλίτερον ἐκ τῶν διασωζομένων λείψανων τοῦ εἶδους τούτου.

Μεταξὺ τῶν διασωθέντων ἀγγείων περιφημότερον εἶναι τὸ λεγόμενον Βαρβίκειον, ἐκ τοῦ Ἀγγλοῦ Βαρβίκου, εἰς τὴν οἰχογένειαν τοῦ ὁμοίου ἀνέχει. Τὸ ἀγγεῖον τοῦτο εἶναι λείψανον

τῆς Γλυπτικῆς τῶν Ἑλλήνων, καὶ κατασκευάσθη παρὰ τοῦ Δουσιππου, ἀγαματοποιοῦ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου. Ἀνεσκάφη δὲ εἰς Τίβολιν καὶ ἐστάθη παρὰ τοῦ Ἀμελιάνου εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὸ 1774. Εἶναι δὲ χαμομίον θαυμασιῶς ἐκ λευκοῦ μαρμάρου, καὶ γεγραμμένοι μὲ ἀξιολογώτατα στήματα εἰς ἀνάγλυφα φύλλα δὲ, βλαστοὶ καρποὶ καὶ θύρασι καλλιπῆζουσι τὰ χεῖρα καὶ τὰς λαβίδας αὐτοῦ. Εἶναι δ' ἔξ ποδ. καὶ ἐνδεκα δακτύλων τὴν διάμετρον, καὶ κατὰ τὸ μέγεθος, τὸ σχῆμα καὶ τὴν καλλιτεχνίαν εἶναι τὸ ἀξιολογώτερον ἐκ τῶν διασωζομένων ἀγγείων τῆς Ἑραϊότητος. Φαίνεται δὲ ὅτι τὸ ἀγγεῖον τοῦτο ἐκρησάμενε διὰ τὸν οἶνον, διὸ καὶ ἔχει διαφόρους παρασκευὰς τοῦ Γάλακτος. Εἶναι δὲ χωρητικὸν 600 ὀκάδ.— Ὁ Ἰ. Κομφρέν ἀναφέρειν περὶ τινῶν Ἀρχαιοτήτων εἰς Βιρμινγκάμ λέγει καὶ ὅτι, Τὸ ἀξιολογώτερον πάντων ἦτον ὄρειχαλκινὸν τι ἀγγεῖον κατὰ τὸ Βαρβίκειον, χωρητικὸν διακοσίων γαλλοῦν. Λέγεται δὲ ὅτι εἰς κατασκευὴν τοῦ ὄρειχαλκίνου τούτου ἀγγείου ἐδαπανήθησαν κέντε χιλιάδες λίρ. στερλν καὶ ἔξ ἐτῶν κόπος. Ἐδύθησαν δὲ δεκα χιλιάδες λ. στ. εἰς τὸν κῦρον αὐτοῦ, ἀλλ' ἐκεῖνος τὰς ἀπέβλεψε.— Τὸ 1836 ὤραον τι ἀγγεῖον εὐρέθη εἰς Ἀλεξάνδρειαν, τοσοῦτον ἀπαράλλακτον τοῦ Βαρβικείου, ὡς λέγεται, ὥστε ὑπάρχει ἤδη ἀμφιβολία περὶ τοῦ ποῦ εἰς αὐτὸν εἶναι τὸ ἀληθές πρωτότυπον.— Εἰς Σαλλογγί τινα τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ Γάλλου προξένου, καληθῆσαν εἰς Παρισίους, τὸ 1838, ὑπῆρχε μικρὸν τι χάλκινον ἀγγεῖον πρὸς μίσην τοῦ Βαρβικείου.— Ἐτερον ἀξιολογὸν λείψανον τοῦ αὐτοῦ εἶδους εἶναι τὸ λεγόμενον Ἀντιον ἀγγεῖον, πρότερον μὲν ἠγῆκον εἰς τηροχογένειαν τῶν Λαντιῶν, καὶ νῦν δὲ εἰς τὴν τοῦ Δουκ. Βερτφορδίας καθέδραν. Εἶναι δὲ κατασκευασμένον ἐξ ἔξιοθῆρον μαρμάρου, καὶ σχεδὸν ἴσον τοῦ Βαρβικείου, ἔχον 6 ποδ. καὶ 2 δακτυλ. τὴν διάμετρον, καὶ 6 ποδ. τὸ ὕψος. Καὶ κατὰ τὰ ἄλλα δὲ εἶναι ἀκριβῶς ὁμοίον ἐκεῖνον.

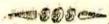
Δ. ΜΟΣΑΪΚΑ ἢ ΜΟΣΑΙΚΑ.

Τὸ ὤρασιον λείψανον τοῦ εἶδους τούτου τῆς Γλυπτικῆς εὐρέθη εἰς Τίβολιν, παριστάνον τίσσασας περὶ τὰ χεῖρα τινὸς ἀγγείου. Τὸ δὲ μεγαλύτερον εἶναι τὸ λεγόμενον Μοσαϊκὸν τῆς Πανιέτης (Ἰταλ.) ὁπερ παριστάνει Αἰγυπτιακὸν συμπόσιον, καὶ ἦτον ἄλλοτε εἰς τὸ ἔδαφος ναοῦ τινὸς τῆς Τύχης εἰς τὴν χώραν ταύτην.

Ἀξιοσημειώτον Μοσαϊκὸν ἀνεκαλιφθῆ τὸ 1799 εἰς χώραν τινα τῆς Ἰσπανίας. Τὸ μήκος αὐτοῦ εἶναι τεσσαράκοντα ποδ. καὶ τὸ πλάτος σχεδὸν τριάκοντα, καὶ παριστάνει τοὺς ἀγῶνας τοῦ ἵπποδρομίου εἰς τὸ μέσον, καὶ περὶ αὐτῶν τὰς ζωγραφίας τῶν Μουσῶν, καὶ σχήματα ζῶων καὶ ἄλλων ἀντικειμένων.

— Ἀξιολογὸν Μοσαϊκὸν εὐρέθη καὶ εἰς τινα οἶκον τῶν Πομπηίων παριστάνον χοροδιδάσκαλον τινα διδάσκοντα τοὺς μαθητὰς του

διὰ τινὰ ἐν τῷ θιάτρῳ παράστασιν. Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ἄξιο-
λογα κείμενα τῆς Γαλιταϊκῆς διαπίθονται εἰς διαφόρους Συλλο-
γὰς, τὰ ὅποια ὑπερῶν ὡς ἴδη εἰς πλατυτέρας θεωρίας.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Ἄρθρ. Ι.

Η ΤΙΓΡΙΣ [*]

Ἄν καὶ ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους ἡ Τίγρις εἶναι ἁραιό-
τατον ζῷον, ἐκ τοῦ ἄλλου εἶναι καὶ τὸ ἀγριώτερον καὶ
σκληρότερον πάντων, διότι εἴτε πεινασμένη εἴτε χορτα-
σμένη ὀρμῇ μὲ ἀπερίγραπτον μανίαν εἰς πᾶν τὸ προσ-
πίπτων ἐμπροσθέν της, χωρὶς νὰ φοβηταὶ οὐδὲ μὲν
ἀντίστασιν, καὶ χωρὶς νὰ φείδηται καὶ αὐτῆς τῆς οἰκο-
γενείας της. Εἶναι δὲ ἡ Τίγρις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
ἰσομεγέθους σχεδὸν τοῦ Λέοντος, καὶ ἡ μὲν κεφαλὴ αὐ-
τῆς ὁμοιάζει τὴν τοῦ Γάτου, οἱ ὀφθαλμοὶ της εἶναι κι-
τρινωποὶ μὲ βλέμμα κακοποῖον, οἱ ὀδόντες καὶ ὄνυχες
ὄξεις, ἡ γλῶσσα τραχυτάτη, τὰ μῆρια της κοντὰ, ἀλλ'
εὐκαμπτὰ καὶ ἰσχυρὰ, ἡ οὐρὰ της μακροτάτη, καὶ μὲ
τρίχας κοντάς, καὶ ὅλα της τὰ κινήματα ζωηρότατα.
Τὸ δὲ χρῶμα της εἶναι βαθὺ κίτρινον, ἂν καὶ τὸ πρόσω-
πον, ὁ λάρυγξ καὶ τὸ κάτωθεν τῆς κοιλίας κλίνουσιν
εἰς τὸ λευκόν. Ὅλον της δὲ τὸ σῶμα ἔχει μελαίνας
τακτικὰς λωρίδας, αἵτινες κυρίως τὴν κάμνουσι νὰ φαί-
νηται ἁραιοτάτη.

Ἡ μυώδης ἰσχύς τῆς Τίγριδος εἶναι μεγίστη, διότι
ἐν εὐκολίᾳ σηκώνει τοὺς βόας καὶ τοὺς βουβάλους,
καὶ τοὺς μεταφέρει κατ' ἀρέσκειαν. Ἐπειδὴ δὲ προξενεῖ
τὸν γενικὸν τρόμον εἰς τὰ μέρη ἐνθα ἐκ φύσεως
εὐρίσκεται, μεταχειρίζεται τὴν πανουργίαν διὰ νὰ λαμ-
βάνῃ τὴν τροφὴν της, ἢ καταρεύουσα εἰς τὰς ὄχθας

τῶν ποταμῶν ἢ λιμνῶν ὅπου τὰ ζῶα ἔρχονται νὰ πίω-
σιν, ἢ ὑποκρυπτομένη εἰς τὰς ἐρήμους καὶ τὰ δάση.
Πηδᾷ δὲ εἰς τὴν θήραν της, ὡς ὁ λέων, μετὰ τρομεροῦ
βρυχήματος, ἂν ὅμως ἀποτύχη εἰς τὸ πρῶτον πηδήμα,
λέγεται ὅτι ἀποσύρεται καὶ αὐτὴ, ὡς ἐκεῖνος. Ὅταν
ᾄῃναι ἄνθρωποι καὶ ζῶα ὁμοῦ, λέγεται ὅτι προτιμῶ τοὺς
ἀνθρώπους· σπανίως δὲ ἐφορμᾷ κατὰ ζῶον τὸ ὅποιον αἰ-
σθάνεται ἱκανὸν ν' ἀντισταθῇ, πλην πολλάκις συγκρο-
τεῖ μάχην καὶ μετὰ τοῦ λέοντος, εἰς τὴν ὁποίαν πίπτου-
σι καὶ οἱ δύο. Ἄφου δὲ συλλάβῃ ζῶον τι ἄνευ ἀντι-
στάσεως, συνήθως ἐμπήγει τὴν κεφαλὴν της εἰς τὴν
κοιλίαν αὐτοῦ, ῥοφᾷ τὸ αἷμά του μὲ ἀπληστίαν, καὶ
ἀκολούθως μεταφέρουσα αὐτὸ εἰς τὰ δάση, τὸ κατατρώ-
γει ἡσυχῶς. Τὸ βρυχίμα δ' αὐτῆς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
τὴν νύκτα ἀκουόμενον, εἶναι κατ' ἀρχὰς βαθὺ καὶ βρα-
δύ, ἀκολούθως ὅμως γίνεται ὄξύ, καὶ τελευταῖον μετα-
βάλλεται εἰς τρομερὰν κραυγὴν. Ἡ θήλεια λέγεται ὅτι
γεννᾷ τέσσαρα ἢ πέντε εἰς τὸν τοκετόν της· Ἡ δὲ λύσσα
αὐτῆς ὅταν τῆς ἀρπάσῃσι τὰ μικρὰ της εἶναι ἀπερί-
γραπτος.

Ἡ Τίγρις εὐρίσκεται κυρίως εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ μά-
λιστα εἰς τὴν Κίναν καὶ εἰς τὰς Ἰνδίας, ὅπου καὶ προ-
ξενεῖ μεγίστας φθορὰς εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ποί-
μνια. Οἱ ξυλοκόποι μάλιστα καὶ οἱ εἰς τὰ δάση ἐρ-
γαζόμενοι πάσχουσι πολὺ ἐκ τοῦ ζῶου τούτου. Κολυμ-
βᾷ δὲ πολλάκις, τὴν νύκτα μάλιστα, περὶ τὸν Γάγγην
καὶ ἐφορμᾷ εἰς τὰ ἀραγμένα πλοῖα, ἀρπάζουσα ἐξ αὐ-
τῶν τοὺς ἀνθρώπους. Εἰς τὴν Σουμάτρον δὲ προξενεῖ τὸν
μεγαλύτερον ὄλεθρον, καὶ μέχρι τοῦδε ὀλοκλήρους κατη-
φάνισε κώμας, διότι μάλιστα οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν ἐ-
κείνων πιστεύοντες εἰς τὸ περὶ μετεμψυχώσεως δόγμα
δὲν φροντίζουσι διὰ τὴν καταδίωξιν αὐτῆς. Ὅθεν καὶ
κατασκευάζουσι πολλάκις τὰς οἰκίας των εἰς τοὺς πόδας
τοῦ Β α μ β ο ὕ (δένδρου τῆς Ἰνδίας) διὰ νὰ προφυλάττων-
ται ἀπὸ αὐτῆν. Εἰς δὲ τὴν Ἰαύαν, διὰ τὸν ὅποιον προ-
ξενεῖ εἰς τὰς ὁδοὺς τρόμον, ὅταν σημαντικόν τι ὑποκείμε-

[*] Τουρκοχουδαϊκ. λέγεται Κ α λ α ἰ ρ ι ο ν.

νον ἀπέρχεται εἰς τὴν ἔσοχὴν, ἔχει ἐπίτηδες ἀνθρώπους οἵτινες φυσῶσιν ἀκαταπαυστως εἰδὸς τι Γαλλικῶν κεραιῶν, ἐκ τοῦ ὀξέος ἤχου τῶν ὁποίων τρομάζουσαι αἱ Τίγρις ἀπομακρύνονται.

Μὲν ὅλον ὅτι ἡ Τίγρις εἶναι τοσοῦτον τρομερὰ, οἱ ἀνθρώποι πολλάκις ἐξέρχονται εἰς τὴν θήραν αὐτῆς, καὶ πολλοὶ τῶν Ἰνδῶν βασιλέων νομίζουσι τοῦτο ὡς τιμὴν. Προσπαθοῦσι δὲ πρῶτον νὰ περικυκλώσωσι τὴν Τίγριν, (ἣτις τρομάζουσα, κάθηται ἐπὶ τῆς οὐρᾶς της) καὶ ἀκολούθως ἀρχίζουσι νὰ τὴν τοξεύωσιν. Ἐκείνη δὲ παρατηρεῦσα ποῖος ἔρριψε πρῶτος κατ' αὐτῆς, ὄρμα κατ' ἐπάνω του, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξύ τὴν διαπερᾶσιν οἱ ἄλλοι μὲ τὰς λόγχας των. Εἶναι δὲ τοσοῦτον ἀγαλίνωτον καὶ ἀτιθάσσευτον ζῷον, ὥστ' ἀνπισθῆ, εἶναι ἡ αὐτὴ καὶ εἰς τὸν κύριον της ὡς καὶ εἰς τὸν ἐχθρόν της. Ἡ δὲ δέρμα της τιμᾶται μεγάλως εἰς ὅλας τὰς ἀνατολικὰς χώρας καὶ μάλιστα εἰς τὴν Κίναν, ὅπου οἱ Μανδαρῖνοι καλύπτουσι τὰς ἐδρας των εἰς τὰ κριτήρια. Τὸ μεταχειρίζονται δ' ἀδόμη καὶ εἰς ἄλλους καλλωπισμοὺς. Οἱ Ἰνδοὶ ἰατροὶ ἀποδίδουσι Θεραπευτικὰς ἀρετὰς εἰς πολλὰ μέρη τοῦ σώματος της. Ὁ δὲ Βασιλεὺς τῆς Γογγῶ (εἰς Ἀφρικὴν) παιδεύει αὐστηρῶς τοὺς ὄσσοι τὸν φέρουσι τὸ δέρμα τοῦ ζώου τοῦτου, χωρὶς τῶν τριχῶν τοῦ μύστακος της, διότι λέγουσιν ὅτι αὐταὶ διδόμεναι εἰς τὸν ἀνθρώπον, εἶναι ὡς φαρμάκιον τὸ ὁποῖον προξενεῖ δριμυτάτους πόνους, καὶ κεντᾷ τὸν στόμαχον ὡς φιλόταται βελόνας.

Μηδὲν ἀνεμνοῖ δια τὸ στίβον τῶν ὄριων μας ἢ ἀναφέρωμεν πλείοτερα περὶ τῆς Τίγριδος ἀνέκδοτα, περιοριζόμεθα μόνον εἰς τὸ ἀκόλουθον.

Ὡραία τις Τίγρις ἐφέρθη ἐκ τῆς Κίνας εἰς τὴν Ἀγγλίαν, κατὰ τὸ 1798. Τοσοῦτον δ' οἰκιακὴ ἦτον ἐντὸς τοῦ μετακομίσαντος αὐτὴν πλοίου, ὥστε συνέπαιξε μετὰ τῶν ναυτῶν, χωρὶς νὰ προξενῆ οὐδεμίαν εἰς κανένα βλάβην πολλάκις ἐκοιμᾶτο μετ' αὐτῶν, καὶ ἄφινε δύο ἢ τρεῖς νὰ θίγῃσι τὴν κεφαλὴν των ἐπ' αὐτῆς ὡς ἐπὶ

προσπεφ' αἴου διὰ τὴν χάριν ταύτην ὅμως πολλάκις ἔκλεπτε τὰ φαγητὰ των. Ἐυλοθεῖσα δὲ ποτε, οὐχὶ μόνον δὲν παρωργίσθη διὰ τὴν παιδείαν ταύτην, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπέμεινε μετὰ πραότητος, ὡς κύων. Συχνάκις δ' ἀνέβαινον ἐπὶ τῶν ἰστίων, καὶ ἐπὶ δὲ μετὰ μεγάλης ταχύτητος εἰς τὰ σχοινία. Ἐπαιξε δὲ καὶ μετὰ τοῦ ἐν τῷ πλοίῳ εὐριτκομένου κύωνος. Ὅτε δὲ ἡ Τίγρις αὕτη ἐπάρθη εἰς τὸ πλοῖον ἦτον ἐνὸς καὶ ἡμίσεος μηνός, καὶ μόλις ἐνὸς ἔτους ὄσσα, ἐπροσφέρθη ὄσσον εἰς τὸν βασιλεῖα τῆς Ἀγγλίας καὶ ἐτέθη εἰς τὸ ἐν Λονδίῳ θηροτροφεῖον. Καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν δ' ἐξηκολούθει νὰ ἦναι ἡμερος, καὶ δὲν ἐπροξενεῖ τὴν παραμικροτέραν βλάβην. Τὸ 1801 ὁ φύλαξ ἔβαλε μικρὸν τινα κύνα μετ' αὐτῆς, μετὰ τοῦ ὁποίου τοσοῦτον συνοικειώθη ἡ Τίγρις, ὥστε ὅτε ἐλαμβάνετο ἐκείνος παρὰ τοῦ φύλακος διὰ νὰ φάγη, αὕτη ἔμενον εἰς μεγάλην ταραχὴν, ἣτις καὶ μετεβάλλετο εἰς χάραν ἀμέσως μετὰ τὸν ἐρχομὸν αὐτοῦ. Ἀφεθεῖς ποτὲ κατὰ λάθος ὁ κύων ὅτε ἔτρογεν ἡ Τίγρις, ἐτόλμησε καὶ ὄστος νὰ συμπάγη μετ' ἐκείνης, διὰ τὸ ὁποῖον αὕτη ἐφάνη μὲν δυσαρρεστούμενη, πλὴν καὶ δὲν τὸν ἐβλαψε διόλου. Μετ' ὀλίγους μῆνας ἠλλαξά, τὸν κύνα τοῦτον καὶ ἔθεσαν ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ Τίγρις ἦτον ἐπίσης εὐχα ιστημένη καὶ μετὰ τοῦτον τὸν νέον αὐτῆς σύντροπον, ὡς καὶ μετὰ τὸν πρότερον, καὶ συνέπαιξε μετ' αὐτοῦ, ἀφίναυσα νὰ τῆς δαγκάνῃ τὸν πόδα, τὸν ὁποῖον καὶ ἐσήκωνε πολλάκις ὑψηλὰ, διὰ νὰ μὴ τὸν φθάνῃ ἐκεῖνος. Πολλάκις δ' ἔβαλον καὶ ἄλλους κύνας μετὰ τῆς Τίγριδος, τοὺς ὁποίους δὲν ἐπέπραξε διόλου. Καὶ ὁ φύλαξ δ' αὐτῆς ἐβεβαίονεν ὅτι τοσοῦτον πραεῖα τὸν ἐφαίνετο, ὥστε ἠδύνατο νὰ τολμήσῃ καὶ αὐτὸς νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ θηροτροφεῖόν της. Ὁ ναύτης μάλιστα, ὅστις εἶχε δεῖξιν αὐτὴν ἐντὸς τοῦ πλοίου, ἐτόλμησε μετὰ δύο ἔτη τοῦ διαχωρισμοῦ των, νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ θηροτροφεῖόν της, τὸν ὁποῖον καὶ ὑπεδέχθη ἐκείνη μετὰ μεγάλης χαρᾶς, γλείφουσα τὰς χεῖράς του καὶ τριβαμένην

ἐπάνω του. Τοσαύτην δ' ἀγάπην ἔδειξεν εἰς αὐτὸν ἡ Τίγρις, ὥστε ὁ φύλαξ ἐβιάσθη νὰ τὴν μεταβιβάσῃ μὲ τρόπον εἰς ἕτερον μέρος διὰ νὰ εὕρῃ καιρὸν ν' ἀναχωρήσῃ ὁ ναύτης.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ.

(Συνέχεια ἀπὸ 329 Ἀριθμὸς 11 καὶ τέλος.)

Η ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ. Διαιρεῖται αὐτὴ εἰς πέντε μέρη—Ἐπιστήμας, Φιλολογίαν, Θεολογίαν Νομικὴν καὶ Ἰατρικὴν. Τὰ τρία πρῶτα εἶναι συστημένα εἰς τὴν Σορβόννην, τὰ δὲ ἕτερα δύο, εἰς ἰδιαιτέρα καταστήματα. Δι' ὅλας τὰς ἐπιστήμας, καθὼς καὶ διὰ πάσης γλώσσης φιλολογίαν καὶ διὰ τὴν Νομικὴν καὶ τὴν Ἰατρικὴν ὑπάρχουσιν οἱ ἀξιολογώτεροι Καθηγηταὶ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ταύτην. Οἱ δὲ σπουδάζοντες εἰς αὐτὴν λαμβάνουσι διαφόρους βαθμούς.

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΑ.—ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ. Εἰς τὸ Γυμνάσιον τοῦτο 23 Καθηγηταὶ δίδουσι μαθήματα εἰς ἐπιστήμας καὶ τὰ μαθηματικὰ ἐν γένει, εἰς τὰς ἀνατολικὰς διαλέκτους καὶ τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν γλῶσσαν, καθὼς καὶ εἰς τὴν Ἀρχαιολογίαν, τὴν Πολιτικὴν Οἰκονομίαν, καὶ τὴν Ἱστορίαν τῆς Νομοθεσίας.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ. Εἰς τὸ Γυμνάσιον τοῦτο 15 καθηγηταὶ δίδουσι μαθήματα εἰς τὰ περὶ τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας ἀντικείμενα ἐν γένει, εἰς τὴν Ἀνατομίαν, τὴν Χημείαν κτ. Ὑπάρχουσι δὲ εἰσαὐτὸ καὶ ἄλλα μέλη ὡς βοηθοὶ τῶν ἀνωτέρω καθηγητῶν, καὶ 9 ζωγράφοι τῶν ἀντικειμένων τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας, τῆς Βοτανικῆς κτλ.

Τὸ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ. Τὸ κατὰ τὴν φύσιν τοῦτο συνεστήθη κυρίως διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν χειρο-

τεχνῶν, τῶν μηχανικῶν, καὶ τῶν τοιούτων, καὶ ἐμπεριέχει καθηγητὰς διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς Γεωμετρίας, τῶν μηχανικῶν, καὶ τῆς χημείας, διὰ τὴν μηχανικὴν τεχνολογίαν, τὴν Γεωργικὴν, καὶ τὰ τοιαῦτα. Ὑπάρχει δ' ἀκομὴ καὶ προπαρασκευαστικὸν σχολεῖον τῶν τεχνῶν διὰ τετρακοσίους παῖδας, οἵτινες διδάσκονται ἐν αὐτῷ τὰς συντενούσας μᾶλλον εἰς τὴν μηχανικὴν ἐπιστήμας.

Παρεκτὸς τούτων ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα Γυμνάσια εἰς Παρισίους, ὡς τὸ διὰ τοὺς προετοιμαζομένους διὰ τὴν διδασκαλικὴν καθέδραν κτλ.

Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλα διάφορα εἰδικὰ σχολεῖα εἰς τοὺς Παρισίους καὶ εἰς τὴν λοιπὴν Γαλλίαν, ἐν οἷς διακρίνονται τὸ Πολυτεχνικὸν λεγόμενον, τὸ βασιλικὸν σχολεῖον τῶν Γεφυρῶν, τὸ τῶν Ἀνατολικῶν γλωσσῶν καὶ ἄλλα πάμπολλα, περὶ ὧν παραπέμπομεν τὸν ἀναγνώστην εἰς τὸν τοῦ Γαλιγνάνου νῖον ὁδηγὸν τῶν Παρισίων.

Ὁ Ἐν Ἐφέσῳ ναὸς τῆς Ἀρτεμίδος.

Ὁ ἐν Ἐφέσῳ ναὸς τῆς Ἀρτεμίδος ἦτον ἐν τῶν ἐπτὰ δαιφμηζομένων θεαμάτων τοῦ κόσμου. Ὡκοδομήθη δὲ διὰ συνδρομῆς καὶ δαπάνης ὅλης τῆς μικρᾶς Ἀσίας εἰς διάστημα πολλῶν ἐτῶν, καὶ, ὡς λέγει ὁ Πλίνιος, μὲ ὑπερβολὴν βέβαια, διακοσίων. Ἦτο δὲ κατὰ τὸ μῆκος 425 ποδῶν, καὶ κατὰ τὸ πλάτος 220, καὶ ἐστηρίζετο ἐπὶ ἑκατὸν εἰκοσι ἐπτὰ στηλῶν. Ἐκάστη δὲ τῶν στηλῶν τούτων ἦτο δῶρον ἐνὸς βασιλέως, κ' ἐπομένως ἦτο πολυέξοδος καὶ τεχνουργημένη ἀπὸ ἐπιτηδείους τεχνίτας. Εἶχε δὲ ὕψος καθε μίᾳ ἐξήκοντα ποδῶν. Καὶ τὸ ἐπίλοιπον δὲ τῆς οἰκοδομῆς συνεφῶνει μετὰ τῆς μεγαλοπρεπείας ταύτης—Ἀρχιτέκτων τοῦ περιφήμου ναοῦ τοῦ ἦτον ὁ Κτησιφῶν καὶ οὐίος τοῦ Μεταγίνης. Κατὰ

τὸ ἄ. ἔτος ὁμῶς τῆς κἀ. Ὀλυμπιάδος, καθ' ἣν ἡμέραν μάλιστα ἐγεννήθη καὶ ὁ Μ' γὰρ Ἀλέξανδρος, ἐπυρολήθη τὸ αξιοθαύμαστον τοῦτο ἔργον πικρὰ τινος καλουμένου Ἐρωστράτου. Βιαζόμενος δ' οὗτος νὰ ὁμοιογήσῃ τὴν αἰτίαν τοῦ βδελυτοῦ σκοποῦ του, ἀπεκρίθη ὅτι μὴ θυνάμενος νὰ δικαιώσῃ τὸ ὄνομά του διὰ τῆς πράξεως μεγάλου τινὸς ἀγαθοῦ ἔργου, ἐτόλμησε νὰ κάμῃ τὸ ἐναντίον. Διὰ ψηφισματος ἀπηγορεύθη τὸ νὰ μὴν ἀναρῆρη τις τὸ ὄνομά του, ἀλλὰ τοῦτο συνείπει πλείοτερον νὰ κινήσῃ τὴν περιργεῖαν πάντων, καὶ νὰ κάμῃ τοὺς ἱστορικοὺς νὰ τὸν ἀναρῶσιν. Ἱστορικός τις λέγει ὅτι ἡ Ἀρτεμὶς ἐνασχολουμένη εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Ἀλεξάνδρου δὲν εἶχε καιρὸν νὰ φρονίσῃ διὰ τὸν ναόν της.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Ἡ ῬΗΤΟΡΙΚΗ ἈΝΗΚΟΥΣΑ ΜΑΛΛΟΝ Εἰς τὰς γυναικας.

Τῶν δ' ἀκάμτος μέει αὐθῆ

ἐκ στομάτων ἤδεια.

Ἡσιόδ.

Λέγεται παρὰ τινων ἀρχαίων συγγραφέων ὅτι ὁ Σωκράτης ἐδιδάχθη τὴν Ῥητορικὴν παρὰ τινος γυναικὸς, καλουμένης Ἀσπασίας. Ἐγὼ τῶντι ἔκαμα πολλάκις παρατήρησιν, καὶ ἔκρινα ὅτι ἡ τέχνη αὕτη ἀνήκει μᾶλλον εἰς τὰς γυναῖκας, καὶ στοχοῦμαι ὅτι ἤθελον πράξει καλύτερον νὰ εἰσάξωσιν εἰς τὰς Γυναίκας καὶ τὰ Πανεπιστήμια γυναῖκας εἰς τὰς ἔδρας τῆς Ῥητορικῆς. — Συνήθως λέγομεν πρὸς ἔπαινον τινῶν ἀνδρῶν ὅτι δύνανται ὀλοκλήρους ὥρας νὰ κρατήσωσιν ὀμιλίαν περὶ τινος πράγματος, ἀλλ' ὀρείλομεν πρὸς τιμὴν τοῦ Καλοῦ φύλου νὰ εἰπώμεν ὅτι ὑπάρχουσι μετὰ τῶν αὐτῶν τινὲς αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ κρατῶσιν ὁμι-

λίαν ὀλοκλήρους ὥρας περὶ οὐδενὸς πράγματος. Εὐρίσκονται τῇ ἀληθείᾳ γυναῖκες αἵτινες συνήθως κάμνουσι διεξοδικωτάτην μῆδους τοὺς κανόνας τῆς Ῥητορικῆς ὀμιλίαν διὰ τὸ ράψιμον τοῦ φορέματός των, καὶ ἐπιπλήττουσι τὴν δούλην διότι ἔσπασε π. γ. τὸ ποτήριον, καθ' ὅλην τὴν δικανικὴν δεινότητα. ἄστε ἂν αἱ γυναῖκες συνεχωρῶντο νὰ κενώσωσι κρισολογίας εἰς τὴν δικαστήρια, εἶμαι βέβαιοι ὅτι ἤθελον ἀνυψῶσαι τὴν Ῥητορικὴν πολὺ πλείοτερον τοῦ ὅτι εἶναι τὴν σήμερον.

Τὰ κυριώτερα εἶδη τῶν ἐκ φύσεως τοῦτων θηλέων Ῥητόρων εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

Α'. Αἱ ἔχουσαι τὸ φυσικὸν προτέρημα τοῦ διεγείρειν τὰ πάθη. Τὸ κυρίως ἀπαιτούμενον εἰς τὴν Ῥητορικὴν τέχνην εἶναι τὸ νὰ δυνηθῇ ὁ Ῥήτωρ νὰ διεγείρῃ τὰ πάθη τῶν ἀκροατῶν του. Αἱ γυναῖκες πράττουσι τοῦτο ἀνευ οὐδεμιᾶς δυσκολίας καὶ μετὰ μεγάλῃς ἐπιτυχίας μάλιστα. Κατὰ τοῦτο δὲ πλείοτερον ἐπέτυγχανεν ἡ σύζυγος τοῦ Σωκράτους παρὰ ἡ διδάσκαλός του.

Β'. Αἱ ἔχουσαι τὸ φυσικὸν προτέρημα τῆς καταλαλιάς καὶ κατακρίσεως, καὶ διὰ τοῦτο καλούμεναι ἐν γένει καταλαλήτριαι. Ἡ φαντασία καὶ ἡ εὐφράδεια τοῦ εἶδους τοῦτου τῶν Ῥητόρων εἶναι αξιοθαύμαστον. Μὲ πόσην εὐροίαν, ὑε ποῖαν ἔκφρασιν, καὶ μὲ πόσην ἀγχινοίαν γνωρίζουσιν αὐταὶ νὰ μεγαλύνωσιν ὡς καὶ τὴν παραεικροτέραν κηλίδα τῶν ἄλλων, καὶ νὰ προσθέτωσιν ἀνυπαρκτὰ εἰς αὐτοὺς πράγματα! Μὲ πόσην ποικιλίαν φράσεων, μὲ πόσας τροποποιήσεις καὶ τροπολογίας ἔκφράζονται τὸ αὐτὸ πρᾶγμα καὶ σὲ τὸ ἀλλάσσουν ὅπως θελήσωσι! Πολλάκις βλέπεις μίαν γυναῖκα ἥτις ἔνα μῆνα ἔχει νὰ κάμῃ μὲ νεωστί π. γ. γ νομένην ἑνὴν ὑπανδρείαν· πότε λυπεῖται τὴν νόμφην, πότε τὴν κατακρίνει, πότε τὴν περιπαίζει, πότε τὴν ταλανίζει, καὶ πότε τὴν κακολογεῖ. Μία τυχαία ἐπίσκεψις ἀρκεῖ νὰ τῆς μεταβάλλῃ ὅλας τῆς τὰς ιδέας, καὶ νὰ τὴν κάμῃ πολὺ διαφορῶν τοῦ ὅτι πρότερον ἦτο.

Γρίτον εἶδος τῶν θηλέων τοῦτων Ῥητόρων εἶναι αἱ

διακρινόμεναι μετὸ ὄνομα λογοποιοί. Ἡ τοιαύτη γυνή συνήθως ἐμβαίνει εἰς λεπτομερεῖς περιγραφὰς τοῦ γάμου ἢ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὰ ὁποῖα ἐκαλίσθη. σὲ ἀνοίγει ἐκτεταμένως ὁμιλίαν περὶ τοῦ φορέματος τὸ ὁποῖον ἔκοψεν, ἢ μέλλει νὰ κάμη, σὲ δίδει ἀκριβῆ καταγραφὴν τῶν φαγητῶν τὰ ὁποῖα ὁ γείτων θέτει εἰς τὴν τράπεζάν του, καὶ σὲ παριστάνει ἀκριβῶς πότε κοι- κάται ἢ πότε ἐγείρεται. Εἶναι δὲ ἱκανὴ αὕτη καὶ νὰ κρατήσῃ ὀλοκλήρους ὥρας συνομιλίαν μετὰ τῆς φίλης τῆς περὶ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἀγχινοίας τοῦ τέκνου της, τὸ ὁποῖον μ' ὄλον τοῦτο ἀκόμη δὲν δύναται νὰ ὁμι- λήσῃ.

Ἡ ἑταιρικὴ (χ κοκέττα) συνιστᾷ τὸ τέταρτον εἶδος τῶν θηλέων ρητόρων. Διὰ νὰ ἔχη αὕτη εὐρύχω- ρον στάδιον τοῦ ν' ἀνοίγῃ ὁμιλίαν, μισεῖ καὶ ἀγαπᾷ ταυ- τοχρόνως, διαλέγεται συχνάκις μετὸ κυνιδίον της, εἶναι δυσαρκεστημένη εἰς πᾶσαν ὥραν τοῦ ἔτους, καὶ δὲν ευ- χαριστεῖται εἰς οὐδὲν μέρος τοῦ ὀσμητιοῦ. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑποκρίνεται ὅτι εἶναι μαλωμένη ἢ ὅτι ἔχει ὑποχρεώσεις εἰς ὄλους ὄσους γνωρίζει· ἀναστενάζει ὅταν δὲν ἔχη κάμμιναν λύπην, καὶ γελά ὅταν δὲν ἔχη κἀνὲν δόδομενον χαρᾶς. Ἐν γένει δὲ ἡ ἑταιρικὴ εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἡ διδάσκαλος τοῦ μέρους τῆς ρητορικῆς ὅπερ κα- λεῖται πρᾶξις, διότι καὶ πάντοτε ὅταν ὁμιλῇ, δὲν κά- μνει ἄλλο, εἰμὴ νὰ κινῇ τὸν πόδα ἢ τὴν χεῖρά της, νὰ μεταλλάσῃ τὸ πρόσωπόν της, νὰ ῥίπτῃ βλέμματα, νὰ παίξῃ τὸ ῥιπίδιόν της κτλ. — Ἐὰν διακριτικὰ ση- μεῖα τοῦ εἶδους τούτου εἶναι εὐκολώτατα, καὶ κατὰ δυ- στυχίαν ὄχι σπάνια εἰς πολλὰς.

Διὰ τοὺς πολιτικούς θήλεας ῥήτορας, τοὺς ἱστορικούς καὶ τοὺς τοιοῦτους, ἐπειδὴ εὐρίσκονται καὶ εἰς τοὺς ἀνδρας ὡς καὶ εἰς τὰς γυναῖκας, δὲν θέλω ἀναφέρει τίποτε. Οὔτε εἶναι ἀνάγκη νὰ περιγράψω τὰ μικρότε- ρα εἶδη τῶν ρητόρων, διότι καλῶς ἐξεταζόμενα ἀνά- γονται καὶ ἐκεῖνα εἰς τὰ προσηρημένα τέσσαρα τὰ ὁποῖα εἶναι καὶ γενικώτερα.

Πολλάκις ἠγωνίσθη νὰ εἴρω τὸν λόγον τοῦ διατι- κῆς γυναῖκας ἔχουν τὸ προτέρημα τοῦτο νὰ ὁμιλῶσι με- πλειότεραν εὐροίαν καὶ ταχύτητα ἀπὸ τοὺς ἀνδρας. Ἐφαντάσθη κάποτε ὅτι ἡ αἰτία εἶναι διότι αἱ γυναῖ- κες δὲν ἔχουν τὴν εὐκολίαν, οὔτε δύναται νὰ κρατῶσι τὰς ἰδέας καὶ τοὺς στοχασμούς των, ὡς οἱ ἀνδρες, ἀλλ' ὅτι εἶναι ἠναγκασμένοι, ὡς ἐκ φύσεως, νὰ ἐκβάλλω- σιν εἰς τὴν γλῶσσαν ὅ, τι σκέπτονται· καὶ κατὰ τοῦτο μάλιστα οἱ Καρτεσιακοὶ ἔχουσι μέγα ἐπιχείρημα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης των τοῦ ὅτι ἡ ψυχὴ πάντοτε σκέπτεται. Ἐξ ἐναντίας ὁμῶς πολλοὶ εἶναι τῆς γνώ- μης τοῦ ὅτι αἱ γυναῖκας δύναντο ἐνίοτε νὰ κρύπτωσι τοὺς στοχασμούς των, ὅθεν ἐβιάσθη ν' ἀπορρίψω τὸν λόγον τοῦτον καὶ νὰ ζητήσω ἄλλον καλῆτερον. Ἐπι- στήθιος τις φίλος, τὸν ἀνατόμον ἐπαγγελλόμενος, θέλων νὰ μὲ κάθησυχάσῃ ἀπὸ τὴν περιέργειαν ταύτην, μὲ ὑπε- σχέθη ὅτι ἅμα λάβῃ τὴν εὐκαιρίαν, θέλει ἀνατέμει τὴν γλῶσσαν μιᾶς γυναικός, καὶ θ' λει ἐξετάσειν ἂν ὑπάρχωσι χυμοὶ τινες εἰς αὐτὴν, δι' ὧν τοσοῦτον εὐρὸς καθίσταται, ἢ ἂν αἱ ἴνες αὐτῆς ἦναι ἴσως λε- πτότεραι, ἢ ἂν ἔχη ἰδιαιτέρους τινὰς μῦς, οἵτινες τὴν στρέφουσιν εἰς τὰ ἄνω ἢ τὰ κάτω, ἢ ἂν, τελευταῖον, ὑπάρχωσιν ἀκατάληπτοι τινὲς διώρυγες ἐκ τῆς καρδιάς καὶ τῆς κεφαλῆς εἰς τὸ μικρὸν τοῦτο ὄργανον, δι' ὧν μεταφέρεται εἰς αὐτὸ ἀδιακόπως τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώ- που. Δὲν πρέπει δὲ νὰ παραβλέψω καὶ τὴν γνώμην τοῦ Χουδύβρα ὅτι ὅσοι λαλοῦσι περὶ μηδαμινῶν πραγμάτων ἔχουσιν ἐκ φύσεως μεγάλην εὐροίαν, διότι ἡ γλῶσσα εἶ- ναι ὡς ἵππος, ὅστις ὅσον φέρει τὸ ελαφρότερον φορτίον, τόσοον τρέχει καὶ μετὰ πλειοτέρας ταχύτητός. Ποῖος ἐκ τῶν λόγων τούτων εἶναι πιθανώτερος, δὲν δύναμαι νὰ εἴπω· κρίνω μ' ὄλον τοῦτο ὅτι ἡ γνώμη σοφοῦ τινος εἶναι ἢ ὀρθότερα καὶ φυσικώτερα, ὅστις λαλήσας μετὰ θήλεος, τινός ῥητόρος, τῇ εἶπε τελευταῖον ὅτι ἐνόμιζεν ὅτι ἡ γλῶσσα αὐτῆς ἐλάμβανεν εὐχαρίστησιν ὅτε αὐτὴ ἐκοιμᾶτο, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἤθελε μὴδὲ στιγμαῖν ν'

ἀναπαυθῆναι ὅτε ἦτον ἐξυπνος. Ὅπως δὲ καὶ ἂν ἦναι τὸ πρᾶγμα, προσθέτω ἐπὶ τέλος τὸ ὁποῖον ὁ Ὀβίδιος ἀναφέρει εἰς τὰς Μεταμορφώσεις του, ὅτι ἡ γλῶσσα ὠραίας τινος γυναικὸς κοπιῖσα καὶ ἀπορρίφθεισα τοῦ στόματος, δὲν ἔπαυσε νὰ ψιθυρίζῃ καὶ εἰς τὴν θέσιν ταύτην. Καὶ ἂν μία γλῶσσα ὀμιλῆ χωρὶς στόμα, τί πρέπει νὰ κάμῃ ὅταν ἔχη ὅλα τὰ ὄργανα τῆς ὀμιλίας;

— Κρίνω χρέος μου νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἡ μουσικὴ καὶ ἡ ἄρμονια τοῦ μικροῦ τούτου ὄργανου μὲ θέλγουσι τὰ μέγιστα. Ὅ,τι μόνον ἀποβλέπει ὁ σκοπὸς μου εἶναι νὰ τὸ προφυλάξω, ἂν δυνατόν, ἀπὸ τὰς ὁποίας κατ' αὐτοῦ στήναι παγίδας ὁ θυμὸς πρὸ πάντων, ἡ καταλαλιὰ, ἡ ἀκριτομυθία καὶ ὁ ἑταιρισμός. — Ὅταν ἡ γυναικεῖα γλῶσσα κυβερνᾶται ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν, τὴν εὐκρίνειαν καὶ τὴν διάκρισιν πρὸ πάντων, εἶναι τὸ μεγαλύτερον δῶρον τὸ ὁποῖον ἡ θεία Πρόνοια ἐχάρισεν εἰς τοὺς θνητούς.

— 0 —

ΠΕΡΙ ΣΥΜΒΟΥΛΗΣ.

Οὐδὲν ἕτερον μετὰ τσαύτης ἀποστροφῆς δεχόμεθα ὅσον τὴν συμβουλὴν. Κυρίως θεωροῦμεν τὸν δίδοντα αὐτὴν ὡς ἐνοχοποιοῦντα καὶ λαμβάνοντα ἡμᾶς ὡς νήπια ἢ ὡς χυδαίους. Νομίζομεν τὴν νοουθεσίαν αὐτοῦ ὡς ὑποκρυπτομένην κατὰ κρίσιν, καὶ τὸν δεικνυόμενον διὰ τὸ καλὸν μας ζῆλόν του εἰς τοιαύτην περίστασιν ὡς εἶδος ἀλαζονείας καὶ αὐθαδείας. Καὶ τῶντι ὅστις θέλει νὰ μᾶς συμβουλευθῇ, λαμβάνει ὑπεροχὴν τινὰ εἰς ἡμᾶς, διότι, ὡς φαίνεται, παραβάλλων ἡμᾶς μετὰ τοῦ ἑαυτοῦ του, μᾶς εὐρίσκει ἑλλειπεῖς ἢ κατὰ τὴν διὰγωγὴν ἢ κατὰ τὰ ἐπιχειρήματα. Ὅθεν καὶ δὲν ὑπάρχει δυσκολωτέρα τέχνη παρὰ τὴν τοῦ νὰ κάμῃ τις εὐάρεστον τὴν συμβουλὴν του, καὶ κατὰ τοῦτο ἠγωνίσθησαν μέγας καὶ οἱ ἀρχαῖοι καὶ οἱ νεώτεροι Συγγραφεῖς, καὶ οἱ πλείότεροι ἐπέτυχον μᾶλλον ἢ ἦττον, εἰ μὲν μεταλλάσσοντες τὰς νοουθεσίας των διὰ τῶν καλῶν

τέρων λέξεων, οἱ δὲ, διὰ τῶν ἁρμονικωτάτων ῥυθμῶν των, ἄλλοι διὰ τῆς ὀξύτητος τοῦ πνεύματός των, καὶ ἄλλοι διὰ συντόμων παροιμιῶν. — Ἐξ ὧν ὅμως τῶν μέσων τοῦ νοουθετεῖν τὸ ἁρμοδιώτερον καὶ καλῆτερον κρίνεται ὁ μῦθος, ὅστις ὑπερτερεῖ ὅλα τὰ ἄλλα, διότι καὶ ὀλιγώτερον πειράζει, καὶ ἐπομένως ἀφαιρεῖ τὸ διδόμενον ἀπὸ τὸν συμβουλευόντα βάρος. Καθότι ἀναγινώσκοντες μῦθον τινὰ νομίζομεν ὅτι ἡμεῖς αὐτοὶ συμβουλευόμεν ἑαυτούς, θεωροῦντες τὰς ἀρχὰς τοῦ Συγγραφεῖος μᾶλλον ὡς ἡμετέρους συμπερασμούς ἢ ὡς νοουθεσίας ἐκείνου. Ἀνεπαίσθητος δ' εἰσχωρεῖ τότε ἡ ἠθικὴ εἰς τὴν καρδίαν μας, καὶ, ἐπειδὴ δὲν ἀνάγονται μόνον εἰς ἡμᾶς τὰ λεγόμενα, ἀφαιρεῖται οὕτω καὶ ἡ ἐκ τῆς ἀποτόμου συμβουλῆς προερχομένη δυσἀρέσκεια. Τὸν τρόπον τοῦτον βλέπομεν ὅτι μετεχειρίσθησαν ὅλοι οἱ παλαιοὶ Σοφεῖ δίδοντες τὰς συμβουλὰς των, ὡς φαίνεται μάλιστα καὶ ἀπὸ τὸν Αἰσωπον, ὅστις διὰ τοῦ μύθου καθωδήγει τὸν Βασιλέα τῶν Λυδῶν. Δὲν ἤθελε δὲ εἰσεῖσαι περιττὸν ν' ἀναφέρωμεν κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην καὶ τὸ ἀκόλουθον Περσικὸν Μυθιστόρημα.

Βασιλεὺς τις τῆς Περσίας διὰ τῶν συχνῶν αὐτοῦ πολέμων καὶ τῆς καταδυναστείας του, κατερήμωσεν ὅλον του τὸ κράτος καὶ ἐσμίκρυνε πολὺ τὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων τοῦ βασιλείου του. Ὁ βιζίρης τοῦ βασιλέως τούτου ἔλεγεν ὅτι ἐκ δερβίσου τίνος εἶχε μάθει τὴν γλῶσσαν τῶν πτηνῶν, καὶ ὅτι ἀμέσως ὅτε κανὲν ἐξ αὐτῶν ἤνοιγε τὸ στόμα του, ἐνόεε ἐκείνος τί ἤθελεν εἰπεῖν. Ἐνῶ δὲ ποτε ἐπέστρεφεν ὁ βιζίρης μετὰ τοῦ βασιλέως ἐκ τῆς θήρας, δύο ὄρνεα ἐφάνησαν ἔμπροσθέν των ἐπὶ παλαιοῦ τινος τοίχου κρῶζοντα. — Ἡθελα νὰ ἤξευρα τί λέγουσιν αὐτὰ τὰ δύο πτηνὰ, εἰπεν ὁ βασιλεὺς, πρόσεξε νὰ τὰ ἀκούσης, καὶ εἶπέ μοι τὴν ὀμιλίαν των. Ὁ βιζίρης ἐπλησίασεν εἰς τὸ δένδρον, ὑποκρινόμενος ὅτι ἀκούει. Ἐπιστρέψας δὲ εἰς τὸν Σουλτάνον, Βασιλεῦ, τὸν εἶπεν, ἤκουσα μέρος τῆς ὀμιλίας των, πλὴν δὲν τολμῶ νὰ σᾶς τὸ εἶπω. Ὁ Σουλτάνος δὲν ἤ-

χαριστήθη και τὸν ἐβίασε νὰ τὸν εἴπῃ λέξιν πρὸς λέξιν τί εἶπαν τὰ ὄρνα.—Τὸ ἐν ἐκ τῶν δύο τούτων πτηνῶν, ὡς ἱκατάλαβα ἀπὸ τοὺς λόγους των, εἶπεν ὁ Βιζύριος, ἔχει υἷον, καὶ τὸ ἄλλο θυματέρα.—Ὁ πατὴρ τοῦ υἱοῦ εἶπεν εἰς τὸν πατέρα τῆς κόρης, ὡς ἤκουσα, ὅτι " Συγκατανεύω, ἀδελφε, νὰ δόσω τὸν υἷον μου εἰς τὴν θυματέρα σου, ἀρκετῆμον νὰ δόσης προῖκα εἰς αὐτὴν πεντήκοντα ἔρμημα χωρία.—Ἀντί πεντήκοντα, ἀπεκρίθη ὁ πατὴρ τῆς θυματρός, σὲ δίδω πεντακόσια.—Ὁ θεὸς νὰ πολυετῆ μόνον τὸν νῦν βασιλέα· καὶ ὅσον βασιλεύει αὐτός, δὲν θέλουν μᾶς λείπειν ἔρμημα χωρία. "

Ὁ Σουλτάνος τοσοῦτον ἠγγίχθη ἀπὸ τὸν μῦθον τοῦτον, ὥστε ἀμέσως ἀνοικοδόμησε τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία, ἅτινα εἶχε καταρανίσει, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τὸ συμπέρον τοῦ λαοῦ του ἀπέβλεπε.

—Τὸ νὰ γνωρίζῃ τις τὴν γλῶσσαν τῶν πτηνῶν δὲν εἶναι τοσοῦτον δύσκολον. Ὁ Δημόκριτος λέγει ὅτι ἐκ τῆς συγενώσεως τοῦ αἵματος πτηνῶν τινῶν ἀναφύεται ἐξαίσιος τις ὄφις, τὸν ὁποῖον ὅστις φάγῃ θέλει εἰσθαι ἱκανὸς νὰ ἐννοῇ τὴν γλῶσσαν τῶν πτηνῶν. Ἴσως καὶ ὁ φερβίσσης μας εἶχε φάγει τοιοῦτον ὄφιν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Α΄ ΤΟΜΟΥ.

Σελ. 183. στ. 7 ἀντί τριτάνη γρ. τριάνη.

Σελ. 160. στ. 36. Ἡ Πεντέλη, κατὰ παραδρομὴν. συγχέεται πρὸς τὴν Πάρνηθα, (Ὄνομα ἢ καὶ ὁ Πάρνης) ὄρος καὶ τοῦτο τῆς Ἀττικῆς Ὁρ. Πανσαν. Ἀττικ. λβ'. καὶ Στραβ. Θ. Σελ. 399. Καὶ ὁ Ἀθήναιος δὲ Πάρνηθα λέγει τὸ ὄρος κατ' Αἰτιατικὴν τοῦ Πάρνης (Ἄθ. Β. σελ. 216)

Σελ. 183. στ. 33 ἀντί γλοιώδους ἐπιφανείας γρ. βλαινομεμβράνης. Σελ. 232 στ. 13 ἀντί ἀτομικὸν συμβούλιον τοῦ βασιλέως γρ. Ἀνακτοβούλιον. Σελ. 232 στ. 22 ἀντί κατακομιστής γρ. Αὐτάρχης. Σελ. 252 στ. 16 γρ. Μέστια [Τουρκοχουδαῖστ] ἀντί ἢ ποδήματα, ἵνα τιτανώτερος ὁ μῦθος.

Πολλαχοῦ δ' ἀπαντᾶται ἡ λέξις τεμάχιον διὰ δύο μ, ὡς καὶ γενεὰ διὰ δύο ν.

Ἡ—σημαίνει τὴν ἐπανάληψιν τῆς λέξεως κατὰ τὴν ἀπαιτούμενην πτώσιν. Τὸ δὲ Π. Ποιήσεις.

Αἴγυπτος, Ἱστορικὴ ἔκθεσις τῆς — Σελ. 136

Αἶνιγμα Κλεοβούλου 352. Π.

Ἀμποῦ-Καζέπ, Τὰ ὑποδήματα τοῦ — 252.

Ἀμποῦ-Χανιφά, 283.

Ἀνθρῶπος, Ἡ φύσις τοῦ — 348.

Ἀντώνιος Βανδύκιος, 154.

Ἀξίωμα Κινικόν. 96.

Ἀρχιτεκτονική. — Μεταλλουργική, 79 — Τέχνη 106, 131, 164, 200, 242, 279.

Βιβλιογραφία, Περὶ — τῆς Σμύρνης, 159.

Βιβλιοθήκη, Αἰ — τῶν Παρισίων, 207, Ἡ βασιλική— τῶν Παρισίων, 234.

Βλαχία, Περιγραφή τῆς — 266.

Βριτανία, Διοργανισμὸς τῆς Μ. — Ὁ ρ. Οἰκονομία Δημοσία.

Γάλα φυτικόν, 56.

Γάμος, Αἰ περὶ—συνήθειαι διαφόρων λαῶν 49, 71, 100-

Γαστριμαργία τῶν Ῥωμαίων, 63.

Γλυπτική, Περὶ — τῶν ἀρχαίων, 311, 321, 359

Γνώμη, — Ἀρμενικαί, 319. — διάφοροι, 16, 224, 287—Δουκ. Ῥαυχεφουκὸλδ 224, 154, 352 — Ξενοκράτους, 16 — Σινικαί, 256, 288.

Γυμνάσιον τῆς Μιτυλήνης, 157.

Γυνή, Αἰ ἐποχαί τῆς— 96.

Διάλογος Μητρός καὶ θυματρός, 90. Π.

Ἐθιμον Ἀραβικόν — 281.

Ἐκλειψίς ὄρ. Ἡλιος.

Ἐνιαυτός, Παράπονον τοῦ ἀποθνήσκοντος — 124. — Εἰς τὴν Σιβηρίαν καὶ Λαπωνίαν, 318.

Ἐνστιγμάτα, Περὶ — 176.

Ἐπίγραμμα, — εἰς τὸ ἄγαλμα τῆς Κ. Ν ** 32 Π

- Ἐπιγραφαί, 129, 161, 193, 225.
 Ἐπιστολή, Ἀπόσπασμα — πρὸς τινὰ τῶν φιλοκάλων
 συμπολιτῶνμας, 27. Π. — Πρὸς τὴν Κ.** 56. Π.
 Ἀπάντησις—58.—Τῆς Κυρίας Ν,** 85—Πρὸς τὸν
 κ. Ἀλέξανδρον Σουτσον 187.—Τῆς Κ. Μ. Παδέλλας
 πρὸς τὰς ἐν τῇ σχολῇ τῆς Ἀγ. Φωτεινῆς Μαθητρίας
 αὐτῆς, 247
 Ἔτος, Τὸ νέον—τῶν Κινέζων, 151.
 Εὐλογία, Ἐκθεσις τῶν—112.
 Εὐμορφία, 286.
 Ἐφημερίς, Αἰ—τοῦ Λονδίνου, 96
 Ἐχθρὸς, Ὀρκομένος—τοῦ κόπου, 155.
 Ἥλιος, Περὶ τῶν Ἐκλείψων τοῦ—276.
 Ἥχώ, Περιγραφὴ τῶν—17.
 Ἡράκλεια ἢ Πομπήϊοι.
 Ἰσπαχάν, Περιγραφὴ τῆς—18.
 Ἱστορία, Φυσικὴ—75, 109, 134, 167, 195, 227,
 259, 295, 334, 368.
 Καλαὶ τέχνηαι ἢ Τέχνη.
 Κατάστημα, Ἐπιστημονικὰ καὶ Φιλολογικὰ — τῆς
 Γαλλίας, 298, 327, 372.
 Κήριον, τὸ Φουντωμένον — 285. Π.
 Κολοσσαῖον, Περιγραφὴ τοῦ — τῆς Ῥώμης, 73.
 Κόσμος, Ὁ πολιτικός μας—61.
 Κώδων, Ἡ ἐφεύρεσις τῶν—14.
 Λέων, Φυσικὴ Ἱστορία τοῦ—334.
 Λίθος, Περὶ πολυτίμων—206, 329, 353.
 Λουτρόν, Παρατηρήσεις τινὲς περὶ χρήσεως τῶν—
 180, 209.
 Λωρὰνς, Τὸ ὕγρον τοῦ—128.
 Μαγότοι ἢ Πίθηκος.
 Μανδρίλλος ἢ Πίθηκος.
 Μέγας, Οἱ—εἰς τὴν Νεότητά των, 152.
 Μέλης, Ὡδὴ εἰς τὸν—249. Π.
 Μῦθος,—τῶν ἑπτὰ Σοφῶν, 221. Ἰουδαϊκός, 284.
 Ναός, Ὁ ἐν Ἐφέσῳ—τῆς Ἀρτέμιδος 373.

- Νυκτερίς, Φυσικὴ Ἱστορία τῶν—295.
 Νομιματιστικὴ, Περὶ—τῶν ἀρχαίων, 45, 68, 102.
 Νομίσματα, 257.
 Ξενοδοχεῖον, Περὶ τῶν—149.
 Οἰκονομία,—Δημοσία, 141, 186, 204, 231.—Πολι-
 τικὴ ἢ Κοινωνικὴ, 214, 245, 275, 314, 340.
 Ὅραγγουτάγγος ἢ Πίθηκος.
 Παιδεία, Δόξα Μιτυληναίων Περὶ—13 ἢ—εἰς
 τὰς γυναῖκας 342.
 Παράδειγμα, ἡ Ἴσχύς τοῦ—30. Π.
 Πίθηκος, Περὶ τῶν—ἐν γένει, 167.—Μαγότοι 227.
 Μανδρίλλος 259—Ὅραγγουτάγγος, 195—Πόγγος,
 195.—Πυγμαῖοι, 229.
 Πόγγος ἢ Πίθηκος.
 Πομπήϊοι, Περιγραφὴ τῶν—52.
 Πράγμα, Τὸ βαρύτερον—τοῦ κόσμου, 319
 Προάμμη, Αἰ—μας, 350.
 Πτωχεία, 96.
 Πυγμαῖοι ἢ Πίθηκος.
 Ῥητορικὴ, Ἡ—ἀνήκουσα μᾶλλον εἰς τὰς γυναῖ-
 κας, 374.
 Σίξτος Ε. Ἄνεκδοτον τοῦ—348.
 Σιωπὴ, Περὶ—25.
 Σταθερότης, 352.
 Συμβουλή, Περὶ—378
 Σχολὴ ἢ Σχολεῖον, Ἡ Εὐαγγελικὴ—τῆς Σμύρνης,
 9. Ἐποφίς τῆς ἐνεστάσεως καταστάσεως τῶν ἐν Σμύρνῃ
 δημοσίων—37. Τὰ εἰρήπια τῆς Εὐαγγελικῆς—
 217. Π.
 Στατιστικὴ τῶν κατοίκων τῆς Γαλλίας, 287.
 Τετράποδον, Περὶ τῶν—109, 134.
 Τέχνη, Καλαὶ—106, 131, 164, 200, 242, 279
 310, 321, 358.
 Τηλεσκόπιον, Εὐρετής τῶν—342.
 Τίγρις, Φυσικὴ Ἱστορία τῆς—363
 Τυπογραφία, Ἱστορία τῆς—170.

Υδροκέφαλος, Θεραπεία τοῦ — 317.

Υδωρ, Φλογιστικά — 80.

Υέλκος, Ἡ ἐφεύρεσις τῆς — 54.

Φιλολογία, Περὶ τῆς Ἑλληνικῆς — 1, 33, 65, 97
129, 161, 193, 225, 257, 289.

Φιλοσοφία, Ἡ — πρὸς τοὺς γονεῖς, ἤτοι ἱστορία, τοῦ
Βαλεντίνου 343.

Φρειδερίκος καὶ ἡ ἐν Βερολίνῳ Ἀκαδημία, 63.

Φωτογραφία, 145

Χειρόγραφα, 289

Χρονολογία, 260, 302

Ἐρωτόλογιον, Ἡ ἐφεύρεσις τοῦ — 82

ΤΩΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ.
ΣΕΛ. 4. στ 27 γρ, Φοινικικόν ΣΕΛ. 15 στ. 25 γρ. 1817, ΣΕΛ
19 στ 36 γρ του ΣΕΛ 24 στ 9 γρ καλλωπισμῶν ΣΕΛ 26 στ
15 γρ. Ἀρποκράτης ΣΕΛ 34 στ 35 γρ οἰνεώτεροι ΣΕΛ 35
στ 11 γρ αὐτόχθονα ΣΕΛ 44 στ 9 γρ μετέβαλλεν ΣΕΛ 53
στ 11 γρ ἰστιατόρια στ 24 γρ Μοσαϊκά ΣΕΛ 55 στ 29 γρ
Βενέδικτος στ 36 γρ εὐγενεῖς ΣΕΛ 70 στ 22 γρ ἔβαλλον ΣΕΛ 71
στ 10 γρ χρῶμα στ 29 γρ ἐφύλαττεν ΣΕΛ 75 στ 16 γρ κατε-
σκευάσθησαν ΣΕΛ 77 στ 30 γρ μυνῶνας ΣΕΛ 83 στ 18 γρ κατε-
σκευάζετο ΣΕΛ 86 στ 11 γρ ἰκανότητά των ΣΕΛ 91 στ 10
γρ Στ' ΣΕΛ 93 στ 4 γρ γλώσσα ΣΕΛ 103 στ 13 γρ λαβύριν-
θος ΣΕΛ 104 στ 20 γρ ἀνεφέραμεν ΣΕΛ 108 στ 8 γρ θριαμβευ-
τικά ΣΕΛ 114 στ 36 γρ Ἐθνῶν ΣΕΛ 122 στ 13 γρ ὠδύσαν ΣΕΛ
124 στ 31 γρ καταμαραμένων ΣΕΛ 139 στ 1 γρ Αἰγυπτίων ΣΕΛ
143 στ 36 γρ Συλλαλητηρίου ΣΕΛ 144 στ 20 γρ κτηματίας
ΣΕΛ 145 στ 9 γρ τῆς Βουλῆς στ 17 γρ συγκάθηται ΣΕΛ 147
στ 8 γρ ἐκτεθῆ στ 33 γρ τοῦ I πρὸς 16 ΣΕΛ 149 στ 7 γρ ἐρυ-
θρῶν ΣΕΛ 176 στ 19 γρ καλλίτερον ΣΕΛ 185 στ 2 γρ διπλασι-
άζεται ὥστε ΣΕΛ 197 στ 26 γρ Πιάνουσι ΣΕΛ 204 στ 12
γρ τὸ πολλ ΣΕΛ 237 στ 10 γρ χειρογράφων ΣΕΛ 239 στ 10 γρ
Συνίσταται δὲ ἐκ ΣΕΛ 241 στ 5 γρ μαρμαρίνη ΣΕΛ 264 στ
25 γρ καὶ ἐπὶ ΣΕΛ 267 στ 24 γρ Ἰουστινιανοῦ στ 25 γρ. οὐ
δάκοι στ 34 γρ. τοὺς τότε ΣΕΛ 271 στ. 23 γρ. 1790 ΣΕΛ
280 στ 7 γρ κατὰ τὸ ἐνδότερον ΣΕΛ 286 στ. 34 γρ. ἐλεφαντί-
νη ΣΕΛ 290 στ 35 γρ ἐξέπληξαν ΣΕΛ 294 στ 14 γρ πεπαιδευ-
μένων στ 29 γρ στίχ. ΣΕΛ 299 στ 36 γρ ἡμερωθῶσι ΣΕΛ 297
στ 1 γρ ὁ Χουάιτ ΣΕΛ 298 στ 3 γρ κεχρισμένος ΣΕΛ 300 στ 3
γρ συμπαρέδρους 331 στ 5 36 γρ βυτίδας ΣΕΛ 351 στ 19 γρ των.
Ὅρ καὶ ΣΕΛ 198, 224 κλπ. Διόρθωσ. καὶ τινικ παρράματα.